

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΕΝΔΡΩΔΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ**

Πληροφορίες : Γ. Αραβαντινός
Τηλέφωνο : 210-2125151
Fax : 210-5246258
Email : ax2u204@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Τροποποίηση της αριθ. 266355/11.02.2009 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'594/01.04.2009), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη :

1.
  - α) Την παρ 2 του άρθρου 62 του ν. 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α'32).
  - β) Τις παρ 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 1338/83 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (ΦΕΚ Α'34), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM» (Α'70) και του άρθρου 3 του ως άνω νόμου, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του ν. 1892/90 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α'101).
  - γ) Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α.38).
2. Τους Κανονισμούς (Ε.Κ.), όπως αυτοί τροποποιήθηκαν και ισχύουν:
  - α) Καν (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72. (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου».
  - β) Καν (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα»
  - γ) Καν. (ΕΚ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου»
  - δ) Καν(ΕΚ) αριθ. 1698/05 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277/21.10.2005)
  - ε) Καν. (ΕΕ) 1305/2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου
  - στ) Καν (ΕΕ) 543/2011 της Επιτροπής «για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών» (ΕΕ L 157 της 15.6.2011) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

- ε) Καν (ΕΕ) 499/2014 της Επιτροπής «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών»
- στ) Καν(ΕΚ) 1405/06 του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Καν(ΕΚ) 1782/03
- ζ) Καν (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου»
- η) ΚΑΝ(ΕΚ) 885/06 της Επιτροπής, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/05 του Συμβουλίου σχετικά με τη διαπίστευση των οργανισμών πληρωμών και άλλων οργανισμών και την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ.
3. Το π.δ. αριθμ 107/2014 (ΦΕΚ Α 174) «Οργανισμός του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».
4. Την με αριθμ Υ26/6-10-2015 απόφαση του Πρωθυπουργού (ΦΕΚ Β΄ 2144) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μάρκο Μπόλαρη»
5. Την αριθ. 266355/11-02-2009 (ΦΕΚ 594/Β΄/2009) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ισχύει.
6. Την έκθεση της Μόνιμης Ελληνικής αντιπροσωπείας της 118^{ης} Σύσκεψης της Διαχειριστικής Επιτροπής που έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 30/10/2015.
7. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Η αριθ. 266355/11-02-2009 (ΦΕΚ 594/Β΄/2009) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

Άρθρο 1 Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση καθορίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών

- (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- (ΕΕ) 499/2014 της Επιτροπής και
- (ΕΕ) 543/2011 της Επιτροπής,

που αφορούν την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, τη δομή της εθνικής στρατηγικής για βιώσιμα επιχειρησιακά προγράμματα και το εθνικό πλαίσιο για τις περιβαλλοντικές δράσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ

Άρθρο 2 Εθνική στρατηγική

1. Η κατάρτιση της εθνικής στρατηγικής υιοθετεί μια στρατηγική προσαρμοσμένη προς τις νέες κατευθύνσεις και τις αλλαγές που εισήγαγε η πρόσφατη μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Η περιβαλλοντική διάσταση της εθνικής στρατηγικής αποσκοπεί στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος.

Η πολιτική που διαμορφώνεται μέσα από την εθνική στρατηγική εστιάζεται σε τρεις βασικούς άξονες:

- α. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και καλύτερος προσανατολισμός του τομέα των

οπωροκηπευτικών στην αγορά, ώστε να συμβάλει στην επίτευξη βιώσιμης παραγωγής, η οποία θα είναι ανταγωνιστική στην αγορά της κοινότητας και στις αγορές εκτός κοινότητας.

- β. Βελτίωση της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών.
- γ. Συνέχιση των προσπαθειών που καταβάλει ήδη ο τομέας για τη διατήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος.

2. Η διάρκεια της εθνικής στρατηγικής καθορίζεται σε εννέα έτη (2009-2017).

3. Διάρθρωση της παραγωγής και εισόδημα:

- (1) Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις που καταλαμβάνει η φυτική παραγωγή στη Χώρα μας ανέρχονται σε 3.425.800 εκτάρια περίπου, εκ των οποίων ποσοστό 35%, δηλαδή 1.214.652 εκτάρια καλλιεργούνται με οπωροκηπευτικά (στοιχεία Eurostat, τριετία 2004-06)
- (2) Η μέση αξία των προϊόντων φυτικής παραγωγής ανέρχεται σε 6.805 εκ. € (στοιχεία ΕΣΥΕ, τριετία 2004-06, τιμές παραγωγού) εκ των οποίων ποσοστό 40%, δηλαδή 2.858 εκ. € περίπου είναι η αξία των οπωροκηπευτικών.
- (3) Οργάνωση του τομέα

Τα σχετικά στοιχεία της τριετίας 2004-06 δείχνουν ότι ο βαθμός οργάνωσης ανέρχεται περίπου σε 14% (στοιχεία ΥΠΑΑΤ/ Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής, μέσος όρος της τριετίας 2004-06).

Αναλυτικά κατά την τριετία 2004-06:

Λειτουργήσαν στη Χώρα 127 αναγνωρισμένες Οργανώσεις Παραγωγών και 23 προαναγνωρισμένες Ομάδες Παραγωγών οι οποίες διακίνησαν οπωροκηπευτικά αξίας περίπου 400 εκ. €.

Από τις 127 Οργανώσεις Παραγωγών, 67 υλοποίησαν επιχειρησιακά προγράμματα.

(4) Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά εκμεταλλεύσεων:

Τα βασικότερα διαρθρωτικά προβλήματα του τομέα σχετίζονται με την παραγωγή όπου παρατηρείται:

- α. Μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων.
- β. Πολυτεμαχισμός, δηλαδή μικρά αγροτεμάχια τα οποία μπορεί να είναι απομακρυσμένα μεταξύ τους, με αποτέλεσμα να μην είναι αποτελεσματική η χρήση των συντελεστών παραγωγής.
- γ. Οικογενειακής μορφής εκμεταλλεύσεις.
- δ. Ανεπαρκείς αποθηκευτικοί χώροι.
- ε. Μη ικανοποιητική υποδομή των μεταποιητικών μονάδων.

(5) Εκπαίδευση κατάρτιση απασχολουμένων στον τομέα:

Η παροχή εξειδικευμένων συμβουλών για την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων, προϊόντων ολοκληρωμένης διαχείρισης, βιολογικής παραγωγής και γενικότερα προϊόντων που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς και συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, θα βελτιώσουν σημαντικά την ανταγωνιστικότητα του τομέα

(6) Ανταγωνιστικότητα:

Το αυξημένο κόστος παραγωγής λόγω της παγκόσμιας αύξησης των εισροών θα επηρεάσει την ανταγωνιστικότητα του τομέα και την δυνατότητα προώθησης σε ξένες αγορές λόγω και της αύξησης του κόστους μεταφοράς.

Η αναθεώρηση της ΚΑΠ, θα οδηγήσει στην παραγωγή ανταγωνιστικών προϊόντων όχι μόνο λόγω εφαρμογής της αποδεκτής από τους καταναλωτές καλλιεργητικής τεχνικής αλλά και λόγω τυποποίησης και πιστοποίησης των προϊόντων του τομέα.

Η διατήρηση των υφιστάμενων αγορών και η εξεύρεση νέων θα είναι βασική επιδίωξη για τον τομέα των οπωροκηπευτικών.

(7) Ισχυρά- ασθενή σημεία της υφιστάμενης κατάστασης

1. Ισχυρά σημεία:

- 1.1 Δυνατότητα παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας αξιοποιώντας τη βιολογική μέθοδο παραγωγής και την ολοκληρωμένη διαχείριση.
- 1.2 Κατάλληλες εδαφοκλιματικές συνθήκες για την παραγωγή οπωροκηπευτικών αρίστης ποιότητας.
- 1.3 Σημαντική συμβολή των οπωροκηπευτικών στην ανθρώπινη υγεία.
- 1.4 Σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων σχετίζονται με τον τομέα με ισχυρή παρουσία στην παγκόσμια αγορά.
- 1.5 Ικανοποιητική ποιότητα υδάτων.
- 1.6 Σημαντική θέση του τομέα στην ελληνική οικονομία.

2. Ασθενή σημεία:
  - 2.1 Μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων.
  - 2.2 Υστέρηση στην υιοθέτηση καινοτομιών.
  - 2.3 Χαμηλό επίπεδο ενημέρωσης των απασχολουμένων στον τομέα καθώς και περιορισμένη πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες.
  - 2.4 Μεγάλη απόσταση από τα καταναλωτικά κέντρα της ΕΕ.
  - 2.5 Χαμηλή οργάνωση του τομέα.
  - 2.6 Μη ορθολογική χρήση του αρδευτικού νερού με προβλήματα υφαλμύρωσής του σε ορισμένες περιοχές.
  - 2.7 Περιορισμένες δυνατότητες των παραγωγών για βελτίωση και εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεών τους.
  - 2.8 Υψηλό κόστος για τις μεταφορές
3. Ευκαιρίες:
  - 3.1 Αξιοποίηση των κοινοτικών ενισχύσεων μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
  - 3.2 Αξιοποίηση των κατάλληλων εδαφοκλιματικών συνθηκών για παραγωγή βιολογικών προϊόντων.
  - 3.3 Ανάπτυξη μηχανισμών διάδοσης της τεχνολογίας, καινοτομιών και πληροφόρησης στον πρωτογενή τομέα
  - 3.4 Διατήρηση των αγορών των προϊόντων και πρόσβαση σε νέες αγορές.
  - 3.5 Αυξημένη ζήτηση για προϊόντα υψηλής ποιότητας.
  - 3.6 Περαιτέρω βελτίωση του τεχνολογικού εξοπλισμού για τον έλεγχο της ποιότητας, ασφάλειας και υγιεινής των προϊόντων.
4. Απειλές:
  - 4.1 Αύξηση του ανταγωνισμού με την περαιτέρω απελευθέρωση του εμπορίου.
  - 4.2 Πιθανά προβλήματα στον τομέα από την αναθεώρηση της ΚΑΠ λόγω αναδιάταξης ή/και εγκατάλειψης ορισμένων καλλιεργειών.
  - 4.3 Διακύμανση των τιμών χρήσης ενέργειας.
  - 4.4 Αύξηση των τιμών των εισροών στις καλλιέργειες και ιδιαίτερα των λιπασμάτων.
  - 4.5 Ανεπαρκείς δομές του εμπορικού δικτύου.
  - 4.6 Υψηλός κίνδυνος διάβρωσης των εδαφών λόγω ερημοποίησης.

Η ανάλυση των ισχυρών - ασθενών σημείων του τομέα που αφορούν το εσωτερικό περιβάλλον της Χώρας και οι ευκαιρίες - απειλές που αφορούν το εξωτερικό περιβάλλον οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το μίγμα πολιτικής θα πρέπει να αποτελείται από ένα συνδυασμό πολιτικών που προκύπτουν από τους συνδυασμούς των ισχυρών - ασθενών σημείων και των ευκαιριών και απειλών που αντιμετωπίζει ο τομέας.

Ο στόχος είναι να επιτευχθεί το μοντέλο της «επιχειρηματικής γεωργίας» στο επίπεδο της εμπορίας, παράλληλα με το μοντέλο της «οικογενειακής γεωργίας» που αξιοποιεί το οικογενειακό εργατικό δυναμικό και συμβάλλει στην τοπική οικονομία, η ομαλότερη μετάβαση στα δεδομένα της νέας ΚΑΠ, η διατήρηση του όγκου και της αξίας του τομέα και η συνέχιση της προσπάθειας για την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 3

Στόχοι εθνικής στρατηγικής

1. Οι γενικοί στόχοι της εθνικής στρατηγικής είναι:
  - α. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.
  - β. Η βελτίωση της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα.
  - γ. Η διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος.
2. Η επίτευξη των γενικών στόχων α και β της παραγράφου 1 θα συντελεστεί μέσω των ειδικών στόχων που είναι:
  - α. Η προώθηση της συγκέντρωσης της προσφοράς.
  - β. Η προώθηση της διάθεσης της παραγωγής των μελών στην αγορά.
  - γ. Η εξασφάλιση της προσαρμογής της παραγωγής στη ζήτηση όσον αφορά την ποιότητα και την ποσότητα.
  - δ. Η προώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων.
  - ε. Η βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής.
  - στ. Η σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού.
  - ζ. Η προώθηση της γνώσης και βελτίωση της συμπεριφοράς των απασχολουμένων στον τομέα.
  - η. Η επίτευξη τεχνικών και οικονομικών επιδόσεων και η προώθηση της καινοτομίας, με την υλοποίηση δράσεων που έχουν στόχο τον προγραμματισμό της παραγωγής, τη διατήρηση-βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος, τη βελτίωση της εμπορίας, την πρόληψη και διαχείριση των

κρίσεων στην αγορά και την πρόσβαση σε συμβουλευτικές υπηρεσίες και προγράμματα κατάρτισης των απασχολουμένων στον τομέα.

3. Η επίτευξη του γενικού στόχου γ της παραγράφου 1 θα συντελεστεί μέσω των ειδικών στόχων που θα συμβάλλουν:

- α στην προστασία του εδάφους,
- β. στην ορθολογική χρήση καθώς και στη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας των υδατικών πόρων,
- γ. στη διατήρηση του τοπίου,
- δ. στην άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, μέσω υλοποίησης δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 4

Αιτιολόγηση των επιλεγμένων προτεραιοτήτων

Η συνολική στρατηγική ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της νέας ΚΟΑ οπωροκηπευτικών και της αναθεωρημένης ΚΑΠ και ειδικότερα στην επίτευξη των γενικών στόχων που είναι:

- α. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα.
- β. Η βελτίωση της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα.
- γ. Η διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Γενικά

1. Η γεωργία αποτελεί μια δραστηριότητα, η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, στη διατήρηση της φυσιογνωμίας της υπαίθρου και παράλληλα στη δημιουργία οικολογικού περιβάλλοντος το οποίο αποτελεί ενδιαίτημα της πανίδας και χλωρίδας.

Η εντατικοποίηση της γεωργίας ως συνέπεια της εντατικής χρήσης λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων, της μεγάλης χρήσης του αρδευτικού νερού και του υψηλού επιπέδου εκμηχάνισης των καλλιεργειών, μαζί με άλλες ανθρώπινες παρεμβάσεις σε συνδυασμό με τις φυσικές καταστροφές, μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο το περιβάλλον. Ως αποτέλεσμα παρατηρείται ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση των φυσικών πόρων του περιβάλλοντος (έδαφος, νερό, αέρα) και της βιοποικιλότητας. Ειδικότερα γίνεται αναφορά στα:

α. Έδαφος

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για το έδαφος είναι η ερημοποίησή του λόγω διάβρωσης. Η διάβρωση του εδάφους είναι αποτέλεσμα εφαρμογής αδόκιμων καλλιεργητικών πρακτικών σε εδάφη με κλίση και/ή σε περιοχές με ανέμους και σε ορισμένες περιπτώσεις, απρόβλεπτα γεγονότα όπως οι πυρκαγιές. Άλλοι παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στην ποιότητα του εδάφους είναι η μείωση της οργανικής ουσίας, η ρύπανση από τα γεωργικά απόβλητα και η καταστροφή της δομής και της τερατότητας του εδάφους.

β. Νερό

Η υδατική επάρκεια στη Χώρα θεωρείται αμφίβολη, το νερό όμως έχει καλά ποιοτικά χαρακτηριστικά. Παρατηρείται γεωγραφική και εποχιακά άνιση κατανομή, με πλεονασματικό υδατικό δυναμικό στις δυτικές και βόρειες περιοχές της Χώρας και ελλειμματικό σε άλλες (πχ νησιωτικές περιοχές). Είναι γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (περίπου 87%) της χρησιμοποιούμενης ποσότητας των υδάτων καταναλώνεται για τις ανάγκες της γεωργίας και οφείλεται κυρίως σε υπερκατανάλωση και μη ορθολογική διαχείριση των περιορισμένων υδατινών πόρων σε ορισμένες περιοχές.

Η ποιότητα των υδάτων σε γενικές γραμμές είναι καλή, με εξαίρεση κάποιες περιοχές στις οποίες παρατηρούνται υψηλές συγκεντρώσεις νιτρικών αλάτων λόγω της εντατικοποίησης της γεωργίας και της μη ορθολογικής χρήσης των λιπασμάτων.

Σημαντικό επίσης πρόβλημα είναι η υφαλμύρωση των υπόγειων υδάτων λόγω κυρίως των εντονότερων ρυθμών άντλησης αρδευτικού νερού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

γ. Βιοποικιλότητα

Στη Χώρα μας λόγω της γεωγραφικής της θέσης, του ανάγλυφου του εδάφους και των παραδοσιακών γεωργικών δραστηριοτήτων που εφαρμόζονται σε αρκετές περιοχές, οι

καλλιεργήσιμες περιοχές είναι από τις πλουσιότερες στα συστατικά που συνθέτουν τη βιοποικιλότητα. Τα τελευταία χρόνια όμως έχει παρατηρηθεί γενετική υστέρηση λόγω απώλειας εγχώριων ποικιλιών. Αρνητικά στη διατήρηση της βιοποικιλότητας μπορεί να επιδράσουν η ερημοποίηση, ο ευτροφισμός των υδάτων, οι πυρκαγιές, η μόλυνση από την εντατικοποίηση της γεωργικής δραστηριότητας κ.α.

δ. Κλιματική αλλαγή

Η συμμετοχή της γεωργικής δραστηριότητας στην εκπομπή αερίων που δημιουργούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου είναι περιορισμένη και προέρχεται κυρίως από εκπομπές υποξειδίου του αζώτου λόγω της χρήσης αζωτούχων λιπασμάτων και από τις εκπομπές CO₂ κατά τις μεταφορές των προϊόντων με τη χρήση των οδικών μέσων μεταφοράς.

2. Με το Εθνικό Πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Δράσεων στον τομέα των Οπωροκηπευτικών (Ε.Π.), καθορίζονται οι γενικοί όροι για την υλοποίηση περιβαλλοντικών δράσεων από τα επιχειρησιακά προγράμματα των Οργανώσεων Παραγωγών, με στόχο την άμβλυση των πιέσεων που δέχεται το περιβάλλον από τη γεωργική δραστηριότητα και συγκεκριμένα των καλλιεργειών του τομέα των οπωροκηπευτικών. Στο παρόν πλαίσιο περιγράφονται δράσεις ορθολογικής διαχείρισης της γεωργικής γης, οι οποίες συμβάλλουν στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος (που αποτελεί γενικό στόχο) μέσω της επίτευξης των ειδικών στόχων που είναι οι ακόλουθοι:
- α. η προστασία του εδάφους,
  - β. η προστασία και διατήρηση της ποιότητας των υδάτων,
  - γ. η αειφόρος χρήση των υδάτινων πόρων,
  - δ. η προστασία και διατήρηση των ενδιαιτημάτων και της βιοποικιλότητας,
  - ε. η προστασία και διατήρηση του τοπίου,
  - στ. η συμβολή στην άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής,
  - ζ. η μείωση και/ή βελτιωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι περιβαλλοντικές δράσεις του τομέα των οπωροκηπευτικών θα συμπληρώσουν τα μέτρα του πυλώνα II της ΚΑΠ, με το πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης, κυρίως του άξονα 2 (γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις).

Άρθρο 6 **Γενικές απαιτήσεις**

1. Οι περιβαλλοντικές δράσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις του Καν(ΕΚ) 1698/2005, συμπεριλαμβανομένων της συμπληρωματικότητας, της συνέπειας και της συμμόρφωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 αυτού του Κανονισμού.
2. Οι περιβαλλοντικές δράσεις θα πρέπει:
  - α. να τηρούν τις απαιτήσεις για γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39, παράγραφο 3 του Καν(ΕΚ) 1698/05,
  - β. να είναι σύμφωνες με τα προβλεπόμενα στο Εθνικό Πλαίσιο,
  - γ. να είναι συμβατές και συμπληρωματικές με άλλες περιβαλλοντικές δράσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων και με τα μέτρα του προγράμματος της Αγροτικής Ανάπτυξης, (άξονας 2, γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις) που εφαρμόζονται από μέλη Οργάνωσης Παραγωγών.
3. Επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να συντίθεται από διαφορετικές περιβαλλοντικές δράσεις ή/και να τις συνδυάζει με γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις του προγράμματος της Αγροτικής Ανάπτυξης. Το ύψος ενίσχυσης, στην περίπτωση αυτή, θα υπολογιστεί βάσει της απώλειας του εισοδήματος των παραγωγών και των επιπλέον δαπανών που προκύπτουν, σαν αποτέλεσμα του συνδυασμού των δράσεων αυτών.
4. Για να θεωρηθούν επιλέξιμες οι περιβαλλοντικές δράσεις θα πρέπει να είναι πέραν των απαιτήσεων που προβλέπονται από τη «γραμμή βάσης». Οι απαιτήσεις της «γραμμής βάσης», περιλαμβάνουν:
  - α. Τα υποχρεωτικά πρότυπα που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 και τα παραρτήματα III και IV του Καν(ΕΚ) 1782/03 (πολλαπλή συμμόρφωση).
  - β. Τις ελάχιστες απαιτήσεις που αφορούν τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λιπασμάτων στην παραγωγή των γεωργικών προϊόντων που έχουν καθοριστεί από την εθνική νομοθεσία και
  - γ. Άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία.
5. Για να θεωρηθούν επιλέξιμες οι περιβαλλοντικές δράσεις θα πρέπει:

- α. να έχουν ένα αναμενόμενο θετικό αποτέλεσμα σε έναν από τους περιβαλλοντικούς στόχους, όπως περιγράφονται παραπάνω,
  - β. να είναι πέραν των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τη «γραμμή βάσης»,
  - γ. να επιφέρουν απώλεια εισοδήματος και/ή επιπλέον δαπάνες ως αποτέλεσμα της υλοποίησής τους,
  - δ. να δημιουργούν δεσμεύσεις οι οποίες μπορούν να ελεγχθούν.
6. Η χρηματοδότηση των περιβαλλοντικών δράσεων που θα υπολογιστεί με βάση την απώλεια εισοδήματος και τις επιπλέον δαπάνες, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης των δράσεων αυτών, θα μπορεί να τροποποιείται εφόσον αλλάζει η «γραμμή βάσης» (δηλαδή, σε περίπτωση που τροποποιούνται μία ή περισσότερες απαιτήσεις ή το σχετικό επίπεδο αναφοράς που περιλαμβάνονται στη «γραμμή βάσης»).
7. Επιχειρησιακά προγράμματα που περιλαμβάνουν περιβαλλοντικές δράσεις που επιφέρουν δύο ή περισσότερες δεσμεύσεις πέραν των απαιτήσεων της «γραμμής βάσης», όπως η βιολογική μέθοδος παραγωγής ή η ολοκληρωμένη διαχείριση παραγωγής, θεωρείται ότι καλύπτουν την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 103γ, παράγραφος 3, σημείο (α) του Καν(ΕΚ) 1234/07 του Συμβουλίου.
8. Η Οργάνωση Παραγωγών αποφασίζει εάν:
- α. Το επιχειρησιακό της πρόγραμμα θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 2 περιβαλλοντικές δράσεις ή
  - β. τουλάχιστον το 10% των δαπανών του επιχειρησιακού προγράμματος θα καλύπτει περιβαλλοντικές δράσεις κάθε χρόνο,
- με την προϋπόθεση ότι η επιλογή αυτή δεν αλλάξει καθ' όλη τη διάρκεια του επιχειρησιακού προγράμματος.
9. Στην περίπτωση που η διάρκεια μιας περιβαλλοντικής δράσης είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητά της (επίτευξη των αναμενόμενων περιβαλλοντικών ωφελειών), η ίδια διάρκεια θα πρέπει να εφαρμόζεται όπως για παρόμοια γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Όταν η διάρκεια του επιχειρησιακού προγράμματος είναι μικρότερη (τρία ή τέσσερα έτη) σε σχέση με την απαιτούμενη διάρκεια της δράσης, η ΟΠ υποχρεούται να συνεχίσει τη δράση αυτή σε επόμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα, εάν αυτό είναι απαραίτητο για την συμπλήρωση της διάρκειας, όπως προβλέπεται σε παρόμοια γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης. Η συγκεκριμένη δράση μπορεί να μη συνεχιστεί σε επόμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα όταν αιτιολογείται από τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων (άρθρο 127, παρ. 3, Καν(ΕΚ) 1580/07).
10. Οι περιβαλλοντικές δράσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του άρθρου 60, παρ. 2, τρίτη και τέταρτη υποπαράγραφο του Καν(ΕΚ) 1580/07. Σε κάθε περίπτωση, το ποσό της ενίσχυσης για περιβαλλοντικές δράσεις (με εξαίρεση την απόκτηση πάγιων στοιχείων ενεργητικού) δεν δύναται να υπερβεί τα ανώτατα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα του Καν(ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου για τις γεωργοπεριβαλλοντικές πληρωμές.
11. Περιβαλλοντικές δράσεις του παρόντος πλαισίου μπορούν να ενισχυθούν μόνο από την Κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή που αναφέρεται στο άρθρο 103δ του Καν(ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου και όχι από άλλους κοινοτικούς πόρους.

Άρθρο 7

Μη εξαντλητικός κατάλογος περιβαλλοντικών δράσεων

1. Βιολογική μέθοδος παραγωγής.

Α. Η βιολογική μέθοδος παραγωγής αποτελεί μια προσέγγιση αειφόρου γεωργικής παραγωγής γιατί συμβάλλει:

- α. Στη μείωση της χρήσης λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων για την παραγωγή οπωροκηπευτικών, με αποτέλεσμα την επίτευξη πολλαπλών περιβαλλοντικών στόχων, όπως η προστασία του εδάφους, η προστασία των υδάτων, και η διατήρηση της βιοποικιλότητας, μέσω της μείωσης της εκπομπής ρύπων και αύξησης της οργανικής ουσίας του εδάφους.

β. Στην προστασία των καταναλωτών με την προσφορά πιο ασφαλών προϊόντων.

Λόγω του τρέχοντος χαμηλού βαθμού υιοθέτησής της στον τομέα των οπωροκηπευτικών, σε συνδυασμό με τον μικρό και πολυτεμαχισμένο γεωργικό κλήρο και τις ευνοϊκές εδαφοκλιματικές συνθήκες που επικρατούν, η βιολογική μέθοδος παραγωγής παρουσιάζει συγκριτικό πλεονέκτημα στην προώθησή της.

Επιπλέον, δεν αντιμετωπίζεται πρόβλημα εμπορίας των βιολογικών προϊόντων στην αγορά λόγω των εγγυήσεων (πιστοποιήσεων) που προσφέρουν στους καταναλωτές.

B. Αιτιολόγηση της δράσης:

Η μετατροπή των συμβατικών μεθόδων παραγωγής σε βιολογικές μεθόδους παραγωγής, αναμένεται να συμβάλλει:

- α. Στη μείωση των εκπομπών ρύπων για το έδαφος και το νερό (από αγρο-χημικά προϊόντα).
- β. Στη μείωση των εκπομπών ΝΟ (άμβλυση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής).
- γ. Στην αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους (και της βιοποικιλότητας).

Γ. Γραμμή βάσης αποτελεί η συμβατική γεωργία στο πλαίσιο τήρησης των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης, καθώς επίσης των ελάχιστων απαιτήσεων που αφορούν τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λιπασμάτων και άλλων σχετικών υποχρεωτικών απαιτήσεων που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία.

Δ. Οι επιπλέον δεσμεύσεις που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης είναι:

- (1) Η εφαρμογή της βιολογικής μεθόδου παραγωγής είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 2092/91 του Συμβουλίου (του Κανονισμού (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου από 01/01/2009).
- (2) Η ένταξη στο σύστημα της βιολογικής μεθόδου παραγωγής, σύμφωνα με τον Καν(ΕΚ) 2092/91 και από 01/01/2009, με τον Καν(ΕΚ) 834/07 είναι υποχρεωτική απαίτηση μη επιλέξιμη για ενίσχυση. (Η απαίτηση αυτή θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη σύμφωνα με άλλο κεφάλαιο της εθνικής στρατηγικής σχετικό με δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση ή τη διατήρηση της ποιότητας των προϊόντων).
- (3) Η πιστοποίηση από αναγνωρισμένο οργανισμό πιστοποίησης βιολογικής παραγωγής είναι υποχρεωτική απαίτηση μη επιλέξιμη για ενίσχυση. (Η απαίτηση αυτή θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη σύμφωνα με άλλο κεφάλαιο της εθνικής στρατηγικής σχετικό με δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση ή τη διατήρηση της ποιότητας των προϊόντων).
- (4) Οι αναλύσεις (π.χ. εδάφους, νερού) που είναι αναγκαίες για την τήρηση των κανόνων της βιολογικής μεθόδου παραγωγής.

Η δέσμευση (4) είναι επιλέξιμη μόνο εάν συνδέεται με τη δέσμευση (1), η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Ε. Υπολογισμός της ενίσχυσης: θα ληφθούν υπόψη η απώλεια εισοδήματος και οι επιπλέον δαπάνες που προκύπτουν από την υλοποίηση της δράσης. Ειδικότερα:

- (1) Απώλεια εισοδήματος: Για τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος, θα γίνεται σύγκριση της ακαθάριστης αξίας της συμβατικής παραγωγής ανά εκτάριο σε σχέση με την αντίστοιχη της βιολογικής παραγωγής (πραγματικές δαπάνες βάσει τιμολογίων).
- (2) Επιπλέον δαπάνες:
  - α. Δαπάνες που σχετίζονται με τη μετατροπή των συμβατικών μεθόδων παραγωγής (σύμφωνα με τις απαιτήσεις της «γραμμής βάσης») σε βιολογικές μεθόδους παραγωγής (σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 2092/91 του Συμβουλίου και από 01/01/2009, με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου) (πραγματικές δαπάνες βάσει τιμολογίων).
  - β. Δαπάνες για αναλύσεις εδάφους και νερού (πραγματικές δαπάνες βάσει τιμολογίων).

ΣΤ. Στον υπολογισμό των επιπλέον δαπανών θα ληφθούν υπόψη οι πιθανές εξοικονομήσεις δαπανών που θα προκύψουν από τη δράση (π.χ. μειωμένη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, λιπασμάτων και νερού) και το αυξημένο εισόδημα λόγω της πιθανής μεγαλύτερης αξίας που λαμβάνουν στην αγορά τα βιολογικά προϊόντα.

2. Ολοκληρωμένη διαχείριση της καλλιέργειας

Α. Η ολοκληρωμένη διαχείριση της παραγωγής αποτελεί ένα σύστημα παραγωγικής διαδικασίας το οποίο ικανοποιεί την απαίτηση για αιεφόρο γεωργική παραγωγή με σεβασμό στο περιβάλλον και την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων, γιατί συμβάλλει:

- (1) Στην προστασία του εδάφους, μέσω της βελτιωμένης χρήσης λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων και της εφαρμογής της κατάλληλης αμειψισποράς.
- (2) Στην προστασία των υδάτινων πόρων, μέσω της μείωσης του κινδύνου ρύπανσης από τις απώλειες θρεπτικών συστατικών ή φυτοπροστατευτικών προϊόντων και η πιο ενδεδειγμένη χρήση των υδάτων.

Η δράση αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των παραγωγών για την υιοθέτηση αναγνωρισμένων συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης της παραγωγής.

Β. Απιολόγηση της δράσης:

Λόγω της ελεγχόμενης και συνεχώς βελτιούμενης λίπανσης καθώς και της διαχείρισης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, η δράση αναμένεται να συνεισφέρει:

- α. Στη βελτίωση της δομής και στην αύξηση της οργανικής ουσίας του εδάφους.
- β. Στην προστασία της ποιότητας του νερού λόγω της μείωσης των κινδύνων από χημική μόλυνση (λιπάσματα, φυτοπροστατευτικά προϊόντα).
- γ. Στη βελτιωμένη χρήση των υδάτινων πόρων, μέσω της βελτιωμένης διαχείρισης της άρδευσης.
- δ. Στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου (πχ NO_x).

Γ. Γραμμή βάσης αποτελεί η συμβατική γεωργία στο πλαίσιο τήρησης των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης, καθώς επίσης των ελάχιστων απαιτήσεων που αφορούν τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λιπασμάτων και άλλων σχετικών υποχρεωτικών απαιτήσεων που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία.

Δ. Οι δεσμεύσεις που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης είναι:

- (1) Η μετάβαση από το σύστημα συμβατικής παραγωγής στο σύστημα της ολοκληρωμένης διαχείρισης του προτύπου AGRO 2 καθώς και η διατήρησή του (Εθνικό πρότυπο AGRO 2- Οδηγός εφαρμογής και πιστοποίησης του προτύπου AGRO 2).
- (2) πιστοποίηση από αναγνωρισμένο οργανισμό πιστοποίησης είναι υποχρεωτική απαίτηση μη επιλέξιμη για ενίσχυση (Η απαίτηση αυτή θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη σύμφωνα με άλλο κεφάλαιο της εθνικής στρατηγικής, σχετικό με δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση ή τη διατήρηση της ποιότητας των προϊόντων)

Ε. Υπολογισμός της ενίσχυσης: λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον δαπάνες που προκύπτουν από την υλοποίηση της δράσης, όσον αφορά τις:

- α. Δαπάνες για την απόκτηση ειδικού εξοπλισμού και υλικών, όπως παγίδες, φερομόνες, αρπακτικά, πεχάμετρο κλπ που απαιτούνται για την τήρηση των απαιτήσεων του προτύπου AGRO 2.
- β. Δαπάνες αναλύσεων εδάφους, νερού, φυλλοδιαγνωστικής, υπολειμμάτων κλπ, που είναι αναγκαίες για την τήρηση των απαιτήσεων του προτύπου AGRO 2.

3. Αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων άρδευσης

Α. Η μετάβαση από συμβατικές τεχνικές άρδευσης σε βελτιωμένες και ιδίως σε τεχνικές που συμβάλλουν στην οικονομία νερού, θεωρείται μαζί με τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων βασικός παράγοντας για τη βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου σε περιφερειακό επίπεδο, μέσω της μείωσης της κατανάλωσης αρδευτικού νερού.

Β. Δεσμεύσεις που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης:

- α. Επενδύσεις σε νέα συστήματα άρδευσης σε αντικατάσταση συμβατικών συστημάτων, με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης νερού και συγκεκριμένα αντικατάσταση της άρδευσης με κατάκλιση ή με τεχνητή βροχή υψηλών πιέσεων και παροχών με συστήματα στάγδην άρδευσης ή συστήματα τεχνητής βροχής χαμηλών και μεσαίων πιέσεων και παροχών (3-5 atm).
- β. Επενδύσεις σε συμπληρωματικό εξοπλισμό που απαιτείται για την ταυτοποίηση και/ή τον έλεγχο της συχνότητας, του χρόνου και της ποσότητας του εφαρμοζόμενου αρδευτικού νερού.
- γ. Η δέσμευση (β) είναι επιλέξιμη μόνο εάν συνδέεται με τη δέσμευση (α) η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Γ. Η συγκεκριμένη δράση πρέπει να προτείνεται σε βάση μιας μελέτης που θα έχει εκπονηθεί από εξειδικευμένο επιστήμονα με την οποία θα επιβεβαιώνεται ότι θα προκύπτει αναμενόμενη εξοικονόμηση νερού τουλάχιστον 25%. Ένα κατώτερο όριο εξοικονόμησης νερού 10% μπορεί να γίνει δεκτό σε περίπτωση που οι επενδύσεις αναμένεται να εξασφαλίσουν, μαζί με τη μείωση της κατανάλωσης νερού και άλλο περιβαλλοντικό όφελος (μείωση χρήσης ενέργειας, μείωση διάβρωσης του εδάφους, μειωμένη χρήση λιπασμάτων, κλπ.) και το οποίο θα προσδιορίζεται με σαφήνεια στη μελέτη.

Δ. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης θα ληφθούν υπόψη οι επιπλέον δαπάνες που προκύπτουν από:

- α. Δαπάνες συνδεδεμένες με την εγκατάσταση νέων συστημάτων άρδευσης (σωλήνες, μπεκ κλπ).
- β. Δαπάνες για το συμπληρωματικό εξοπλισμό (ηλεκτροβάνες, λιπασματοδιανομείς, συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου της εδαφικής υγρασίας κλπ).

- Ε. Όταν οι επενδύσεις αντικαθίστανται (π.χ. αντικατάσταση των υπαρχόντων αρδευτικών συστημάτων άρδευσης ή του εξοπλισμού ελέγχου άρδευσης), η υπολειμματική αξία των επενδύσεων που αντικαθίσταται πρέπει να αφαιρείται από το κόστος της αντικατάστασης ή προστίθεται στο επιχειρησιακό ταμείο της οργάνωσης παραγωγών (Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61(3), του Καν(ΕΚ) 1580/07 της Επιτροπής).

Οι παραπάνω επενδύσεις θα πρέπει να διατηρηθούν τουλάχιστον πέντε χρόνια. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την παραλαβή της επένδυσης.

4. Νέες εγκαταστάσεις ή αντικατάσταση των υπαρχόντων εγκαταστάσεων με νέες εγκαταστάσεις με υψηλότερη αποτελεσματικότητα στη χρήση ενέργειας και μείωση χρήσης συμβατικών καυσίμων.

- Α. Οι προτεινόμενες δράσεις έχουν πεδίο εφαρμογής θερμοκήπια ή άλλες γεωργικές εγκαταστάσεις που αποσκοπούν στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και/ή στην εξοικονόμηση ενέργειας και συμβάλλουν:

α. Στην άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών, λόγω της μείωσης της κατανάλωσης συμβατικών καυσίμων και της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (κυρίως NO_x και CO₂).

- Β. Δεσμεύσεις που δημιουργούν προϋποθέσεις ενίσχυσης:

Δύο τύποι δεσμεύσεων είναι πιθανές:

α. Νέες καινοτόμες εγκαταστάσεις συστημάτων θέρμανσης, ψύξης, παραγωγής ενέργειας κλπ που εκμεταλλεύονται εναλλακτικές-ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως είναι η ηλιακή, η αιολική, η γεωθερμία, τα φωτοβολταϊκά τόξα.

β. Αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων θέρμανσης, ψύξης, παραγωγής ενέργειας κλπ με συστήματα που χρησιμοποιούν αέριο καύσιμο αντί του πετρελαίου.

- Γ. Για να είναι επιλέξιμη για ενίσχυση δράση του τύπου Β, πρέπει να προτείνεται σε βάση μελέτης που θα έχει εκπονηθεί από εξειδικευμένο επιστήμονα με την οποία θα επιβεβαιώνεται ότι θα υπάρξει αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας τουλάχιστον 25%. Ένα κατώτερο όριο εξοικονόμησης ενέργειας 10% μπορεί να γίνει δεκτό στην περίπτωση που οι επενδύσεις αναμένεται να εξασφαλίσουν, μαζί με τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, ένα άλλο περιβαλλοντικό όφελος (μείωση εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων, χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κλπ) το οποίο θα προσδιορίζεται με σαφήνεια στη μελέτη. Γενική απαίτηση επιλεξιμότητας για όλους τους παραπάνω τύπους δράσεων, είναι ότι το νέο σύστημα θα πρέπει να είναι ανάλογο με την πραγματική ή την προβλεπόμενη παραγωγική ικανότητα της εκμετάλλευσης, του θερμοκηπίου ή γενικότερα της δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται.

- Δ. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης θα ληφθεί υπόψη:

Η δαπάνη της επένδυσης.

- Ε. Όταν οι επενδύσεις αντικαθίστανται (π.χ. αντικατάσταση του υφιστάμενου συστήματος θέρμανσης), η υπολειμματική αξία των επενδύσεων που αντικαθίστανται πρέπει να αφαιρείται από το κόστος της αντικατάστασης ή να προστίθεται στο επιχειρησιακό ταμείο της Οργάνωσης Παραγωγών (Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61(3), του Καν(ΕΚ) 1580/07 της Επιτροπής).

5. Περιβαλλοντική διαχείριση των υπολειμμάτων καλλιεργειών

- Α. Οι προτεινόμενες δράσεις αποσκοπούν στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και/ή στη βελτιωμένη διαχείριση των αποβλήτων.

- Β. Δεσμεύσεις που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης:

α. Η δημιουργία αναγκαίας υποδομής για την αποθήκευση, διαχείριση και/ή επεξεργασία των υπολειμμάτων των καλλιεργειών και των οργανικών υποπροϊόντων, με στόχο την παραγωγή λιπάσματος, το οποίο στη συνέχεια αποδεδειγμένα πωλείται ή χρησιμοποιείται από τα μέλη της Οργάνωσης Παραγωγών. Η δράση δεν αφορά την κομποστοποίηση προϊόντων απόσυρσης, η οποία αποτελεί υποχρέωση με βάση την εθνική νομοθεσία.

- Γ. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης θα ληφθούν υπόψη:

α. Η δαπάνη για τη δημιουργία εγκαταστάσεων κομποστοποίησης.

β. Η δαπάνη για επιπλέον υλικά που επιταχύνουν τη διαδικασία κομποστοποίησης.

γ. Η δαπάνη για τον σχετικό εξοπλισμό θρυμματισμού κλαδιών και υπολειμμάτων των καλλιεργειών.

- Δ. Η εξοικονόμηση δαπάνης που προκύπτει από τη χρήση του προϊόντος κομποστοποίησης αντί των λιπασμάτων ή τα έσοδα από την πώληση του προϊόντος κομποστοποίησης σε τρίτους, πρέπει να αφαιρούνται.

6. Επενδύσεις για τον καθαρισμό υλικών πολλαπλής χρήσης

- A. Η προτεινόμενη δράση στοχεύει στη μείωση χρήσης συμβατικών απορρυπαντικών και βιοκτόνων για τον καθαρισμό και την απολύμανση των επαναχρησιμοποιούμενων μέσων, αποθηκών, κλπ. Η δράση αναμένεται να συμβάλει:
- Στην προστασία της ποιότητας του εδάφους και των υδάτων, λόγω της αποφυγής ρύπανσης με τα απόνερα καθαρισμού και άλλους ρυπαντές.
- B. Δεσμεύσεις που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης:
- Αγορά και χρήση μηχανολογικού εξοπλισμού για καθαρισμό με ατμό για απολύμανση. (Οι παραπάνω επενδύσεις θα πρέπει να διατηρηθούν τουλάχιστον πέντε χρόνια. Η περίοδος αυτή αρχίζει από την παραλαβή της επένδυσης).
  - Αγορά και χρήση οικολογικών απορρυπαντικών, σε αντικατάσταση των συμβατικών απορρυπαντικών. Η χρήση των οικολογικών απορρυπαντικών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις.
- Γ. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης θα ληφθούν υπόψη:
- Η δαπάνη για την αγορά του σχετικού εξοπλισμού.
  - Οι επιπλέον δαπάνες που προκύπτουν από την αγορά οικολογικών απορρυπαντικών αντί συμβατικών. Η επιλεξιμότητα περιορίζεται στις ποσότητες που χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά και πρέπει να εναρμονίζεται με τις κατευθύνσεις.

7. Περιβαλλοντικές δράσεις σε σχέση με τις μεταφορές

- A. Οι προτεινόμενες δράσεις αναμένεται να έχουν σαν αποτέλεσμα τη μείωση εκπομπής αερίων θερμοκηπίου και ατμοσφαιρικών ρύπων, μέσω της χρήσης μεταφορικών μέσων για τα προϊόντα εναλλακτικών της οδικής μεταφοράς (πχ τρένο ή πλοίο). Με αυτό τον τρόπο, οι δράσεις αυτές συμβάλλουν:
- Στην άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών και στη διατήρηση της ποιότητας του αέρα.
- B. Δεσμεύσεις που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενίσχυσης:
- Αντικατάσταση οδικής μεταφοράς των προϊόντων και μεταφορά τους με τρένο ή πλοίο.
- Γ. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης θα ληφθεί υπόψη:
- Η επιπλέον δαπάνη που προκύπτει από τη χρήση της μεταφοράς, εναλλακτικά με τρένο ή πλοίο, σε σχέση με τη δαπάνη από τη χρήση οδικής μεταφοράς.

8. Κατάρτιση, συμβουλές και τεχνική βοήθεια

- A. Η εκπαίδευση, οι συμβουλές και η τεχνική βοήθεια μέσω της πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού ή αγοράς εξειδικευμένων υπηρεσιών που αφορούν την υποστήριξη της εφαρμογής και/ή τη διαχείριση περιβαλλοντικών δράσεων (συμπεριλαμβανόμενης της προετοιμασίας του έργου) δεν θεωρείται ως αυτόνομη περιβαλλοντική δράση, αλλά ως μία δέσμευση, η οποία μπορεί να συμπληρώνει μια περιβαλλοντική δράση που περιλαμβάνεται στο Εθνικό Πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων της βιολογικής μεθόδου παραγωγής και της ολοκληρωμένης διαχείρισης της καλλιέργειας.
- B. Για να θεωρηθούν επιλέξιμες για ενίσχυση αυτές οι συμπληρωματικές δεσμεύσεις:
- Το επιχειρησιακό πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει περιβαλλοντική δράση που απαιτεί συμπλήρωση.
  - Η συμπληρωματική δέσμευση πρέπει να στοχεύει στην ενδυνάμωση των αποτελεσμάτων της εν λόγω δράσης.
  - Οι δραστηριότητες που είναι συνυφασμένες με τη δέσμευση πρέπει να ανατεθούν σε πρόσθετο (εσωτερικό ή εξωτερικό) εξειδικευμένο προσωπικό.
  - Το επιχειρησιακό πρόγραμμα πρέπει να επισημαίνει τα συγκεκριμένα καθήκοντα τα οποία οφείλει να εκτελεί το πρόσθετο εξειδικευμένο προσωπικό.
- Γ. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης θα ληφθεί υπόψη:
- Η δαπάνη για την πρόσληψη του πρόσθετου εξειδικευμένου προσωπικού ή της εξειδικευμένης υπηρεσίας.
- Δ. Παρόμοιες δράσεις δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση στο μέτρο κατάρτισης και πρόσβασης σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών που περιλαμβάνονται σε άλλα κεφάλαια της εθνικής στρατηγικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ (ΟΠ) ΚΑΙ ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ (ΕΟΠ)

ΜΕΡΟΣ 1: ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 8

Νομική έννοια - Απαιτήσεις - Αναγνώριση

1. Νομική έννοια των ΟΠ :

1.1. Ως Οργάνωση Παραγωγών (ΟΠ), αναγνωρίζεται κάθε νομική οντότητα ή σαφώς οριζόμενο μέρος νομικής οντότητας το οποίο έχει συσταθεί με πρωτοβουλία των γεωργών κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 1α του Καν(ΕΕ) 1307/2013, οι οποίοι καλλιεργούν ένα ή περισσότερα από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι, Μέρος ΙΧ του Καν(ΕΕ) 1308/2013 ή/και προϊόντα που προορίζονται αποκλειστικά για μεταποίηση. Ο όρος νομική οντότητα του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνει κάθε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) ή σαφώς οριζόμενο μέρος ενός νομικού προσώπου με εμπορική ιδιότητα, το οποίο έχει συσταθεί νόμιμα. Τέτοια νομικά πρόσωπα είναι:

α. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί

β. Εταιρείες του Εμπορικού Δικαίου (Α.Ε.Σ., Α.Ε, Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε.)

1.2 Ως έδρα της ΟΠ, ορίζεται η περιοχή στην οποία έχει έδρα το νομικό πρόσωπο.

2. Απαιτήσεις:

2.1. Οι ΟΠ πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις των άρθρων 152, 153, 154, 159 και 160 του Καν(ΕΕ) 1308/2013 και επιπλέον να συγκεντρώνουν έναν ελάχιστο αριθμό μελών και μια ελάχιστη αξία παραγωγής που διατέθηκε στο εμπόριο, σύμφωνα με το Παράρτημα 4 της παρούσας.

2.2. Οργανώσεις Παραγωγών, οι οποίες αναγνωρίζονται δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του Καν.(ΕΕ) 543/2011 πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα αυτά παραδίδονται πράγματι για μεταποίηση ως εξής :

2.2.1. Με ετήσιες γραπτές συμβάσεις, που περιλαμβάνουν τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 168 του Καν(ΕΕ) 1308/2013, μεταξύ της Οργάνωσης Παραγωγών και των μεταποιητικών μονάδων ή με δέσμευση προμήθειας στην περίπτωση που η ΟΠ είναι και μεταποιητής, οι οποίες θεωρούνται από την Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας, που έχει την έδρα της η Οργάνωση Παραγωγών

2.2.2. Με την τήρηση εκ μέρους της ΟΠ, αρχείου παραστατικών για τις ποσότητες των προϊόντων που παρέδωσαν τα μέλη της, σε εκτέλεση των παραπάνω συμβάσεων και με τον αριθμό της σχετικής σύμβασης αφ ενός και αφ ετέρου τήρηση αρχείου με τα παραστατικά πώλησης των αντίστοιχων ποσοτήτων προς τις μεταποιητικές μονάδες με τις οποίες η ΟΠ έχει υπογράψει τις παραπάνω συμβάσεις.

2.3. Το καταστατικό/ ειδικός κανονισμός λειτουργίας της ΟΠ υποχρεώνει τους παραγωγούς-μέλη της να διαθέτουν στο εμπόριο το σύνολο της σχετικής παραγωγής τους μέσω της ΟΠ και το οποίο αφορά στα προϊόντα για τα οποία η ΟΠ έχει αναγνωρισθεί.

Οι ΟΠ δύναται να επιτρέψουν σε παραγωγούς που είναι μέλη τους, υπό όρους και προϋποθέσεις που καθορίζουν οι ίδιες, να διαθέτουν την παραγωγή τους στην αγορά εκτός του πλαισίου της ΟΠ σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 1, παράγραφος 2 του Καν.(ΕΕ) 499/2014. Το ποσοστό της παραγωγής ή των προϊόντων που οι ΟΠ δύναται να επιτρέψουν στους παραγωγούς-μέλη τους να πωλούν στους καταναλωτές για την κάλυψη προσωπικών αναγκών, απευθείας ή εκτός των εγκαταστάσεων της εκμετάλλευσής τους ορίζεται σε 10%.

Η ελάχιστη διάρκεια συμμετοχής ενός παραγωγού σαν μέλος σε μια ΟΠ καθορίζεται στο καταστατικό/ ειδικό κανονισμό λειτουργίας της ΟΠ και δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός έτους, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2, σημείο ε του άρθρου 153 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 και στο άρθρο 22 του Καν. (ΕΕ) 543/2011. Μέλος που επιθυμεί να αποχωρήσει από την Οργάνωση Παραγωγών στην οποία ανήκει, υποβάλλει σχετική γραπτή αίτηση διαγραφής σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 22 του Καν. (ΕΕ) 543/2011. Η ΟΠ υποχρεούται να εκδώσει τη σχετική απόφαση διαγραφής εντός έξι μηνών από την υποβολή της αίτησης διαγραφής. Η εν λόγω απόφαση διαγραφής παράγει αποτέλεσμα από την ημερομηνία έκδοσής της.

Στις περιπτώσεις που η ΟΠ υλοποιεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή έχει δεσμευτεί με υπογραφή συμβάσεων μεταποίησης, ή έχουν υλοποιηθεί επενδύσεις δυνάμει του επιχειρησιακού προγράμματος σε επιμέρους εκμεταλλεύσεις μελών της ΟΠ ή υπάρχουν άλλες δεσμεύσεις, κανένα μέλος δεν είναι δυνατόν να απαλλαγθεί από τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει, εκτός αν η ΟΠ

του χορηγήσει σχετική άδεια. Στην περίπτωση που έχουν υλοποιηθεί επενδύσεις δυνάμει του επιχειρησιακού προγράμματος σε επιμέρους εκμεταλλεύσεις μελών της Οργάνωσης Παραγωγών, το μέλος μπορεί να αποχωρήσει από την ΟΠ όταν θα έχει αποσβεστεί η επένδυση. Στην περίπτωση που η αποχώρηση γίνει νωρίτερα πρέπει να επιστραφεί στην ΟΠ η απομένουσα αξία της επένδυσης.

- 2.4. Η διάρθρωση και οι δραστηριότητες της ΟΠ πρέπει να είναι σύμφωνες με τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 23 και 26 του Καν.(ΕΕ) 543/2011 και στο άρθρο 1, παράγραφος 1 του Καν.(ΕΕ) 499/2014.
- 2.5. Η ΟΠ μπορεί να αναθέτει υπεργολαβικά όλες τις δραστηριότητες της εκτός της παραγωγής, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 155 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013. Για την εξωτερική ανάθεση ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 27 του Καν.(ΕΕ) 543/2011 και από την 1^η Ιανουαρίου 2015 τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Καν. (ΕΕ) 499/2014.
- 2.6. Δημοκρατική λειτουργία της ΟΠ (άρθρο 31 του Καν (ΕΕ) 543/2011)
  - 2.6.1. Η δημοκρατική λειτουργία της ΟΠ και ειδικότερα η διαδικασία λήψης και εφαρμογής αποφάσεων που αφορούν την διαχείριση και λειτουργία της ΟΠ, τη διαδικασία εκλογής των οργάνων διοίκησης και ελέγχου της ΟΠ κλπ, διασφαλίζεται, με βάση τα προβλεπόμενα στο καταστατικό/ Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας της ΟΠ στο οποίο πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 153 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 και στην παράγραφο 5 του άρθρου 1 του Καν.(ΕΕ) 499/2014.
  - 2.6.2. Στην περίπτωση που το νομικό πρόσωπο της ΟΠ είναι εταιρεία του εμπορικού Δικαίου στο καταστατικό/ Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας της ΟΠ καθορίζεται και το ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει για κάθε μέλος το 20% του συνολικού αριθμού των ψήφων κατ' αναλογία με τη συμμετοχή του μέλους στη διαμόρφωση της αξίας της παραγωγής που διετέθη στο εμπόριο από την ΟΠ.

3. Αναγνώριση Ο.Π. (Διαδικασία)

- 3.1. Η αξία της εμπορεύσιμης παραγωγής που λαμβάνεται υπόψη για την αναγνώριση υπολογίζεται ως η μέση αξία της παραγωγής που διετέθη στο εμπόριο κατά τα τρία προηγούμενα οικονομικά έτη, από όλους τους παραγωγούς-μέλη που είναι μέλη του νομικού προσώπου, κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης.
- 3.2. Η αξία της εν λόγω εμπορεύσιμης παραγωγής για κάθε παραγωγό-μέλος διαπιστώνεται με βάση τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία επίσημα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης ή άλλα δικαιολογητικά ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας).
- 3.3. Η διαδικασία αναγνώρισης, ανάκλησης της αναγνώρισης και οποιασδήποτε μεταβολής, γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα ΠΔ 36/86 (ΦΕΚ 12 /Α /1986), 230/91 (ΦΕΚ 86/Α/ 1991) , στα διατηρούμενα σε ισχύ άρθρα του Π.Δ. 614/1981 (ΦΕΚ 155/Α /1981) καθώς και στα άρθρα 60 και 61 του Ν. 2637/98 (ΦΕΚ 200/Α/1998) και στο άρθρο 4, παρ. 23, 24, 25, 26 και άρθρο 26, παρ.2. του Ν. 2732/99 (ΦΕΚ 154/Α/1999)
- 3.4. Η αίτηση αναγνώρισης κατατίθεται στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας που έχει την έδρα της το νομικό πρόσωπο.

Άρθρο 9

Συγχωνεύσεις Οργανώσεων Παραγωγών

Οι Οργανώσεις Παραγωγών μπορούν να συγχωνευτούν με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι θα συγχωνευτούν και τα νομικά πρόσωπα στα οποία έχει δοθεί ειδική γεωργική αναγνώριση σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις (ν. 2810/2000 (ΦΕΚ 61/Α/2000) και κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37/Α/1963) όπως ισχύουν).

Στην περίπτωση που οι Οργανώσεις Παραγωγών πριν τη συγχώνευση υλοποιούν εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα έχουν τις δυνατότητες που περιγράφονται στο άρθρο 29 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.

Για δεόντως δικαιολογημένους λόγους, μπορούν να συνεχίσουν την παράλληλη εφαρμογή χωριστών επιχειρησιακών προγραμμάτων μέχρι την παράλληλη ολοκλήρωσή τους ή με την ολοκλήρωση του πρώτου επιχειρησιακού προγράμματος των συγχωνευμένων ΟΠ. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται άμεσα αίτηση προς την Διεύθυνση ΠΑΠ Δενδροκτητευτικής, Τμήμα Πυρηνοκάρπων - Μηλοειδών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και σχετική έγκριση για την οποία ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 13 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 10

Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (Ε.Ο.Π)

Η αναγνώριση ΕΟΠ γίνεται με βάση τα οριζόμενα στο 156 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 και το άρθρο

33 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.

Οι ΕΟΠ τεκμαίρεται ότι ενεργούν εξ ονόματος των μελών τους και για λογαριασμό τους όσον αφορά οικονομικά θέματα στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους όπως αναφέρεται στο άρθρο 160 του Καν. του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.

Οι ΕΟΠ εφαρμόζουν, τηρουμένων των αναλογιών, τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 32 του Καν. (ΕΕ) 543/2011 και ισχύουν για τις ΟΠ.

ΜΕΡΟΣ 2 : ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ (ΟΠ) ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ (ΕΟΠ)

Άρθρο 11

Επιχειρησιακά Ταμεία

1. Η σύσταση του επιχειρησιακού ταμείου από τις Οργανώσεις Παραγωγών (ΟΠ) και/ ή τις ενώσεις τους (ΕΟΠ) είναι υποχρεωτική για την υλοποίηση επιχειρησιακού προγράμματος και προϋποθέτει την τήρηση ενός ξεχωριστού λογαριασμού σε ετήσια βάση, ο οποίος πρέπει να είναι τραπεζικός λογαριασμός και την εγγραφή στην ειδική λογιστική που τηρεί η ΟΠ ώστε να διασφαλίζεται η απαίτηση που ορίζεται στο άρθρο 52 του Καν (ΕΕ) 543/2011.
2. Η χρηματοδότηση του επιχειρησιακού ταμείου προέρχεται από τις χρηματικές εισφορές της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 και την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013. Οι χρηματικές εισφορές της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 εγγράφονται λογιστικά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος.
3. Το επιχειρησιακό ταμείο χρησιμοποιείται μόνο για τη χρηματοδότηση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
4. Οι ΟΠ και/ οι τις ενώσεις τους (ΕΟΠ) υποβάλλουν στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας, που έχει την έδρα της η ΟΠ και/ή η ΕΟΠ και στην αρμόδια Διεύθυνση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του ΥΠΑΑ&Τ, το αργότερο μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους που προηγείται του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, την αίτηση του επιχειρησιακού ταμείου, ανεξάρτητα αν το επιχειρησιακό πρόγραμμα τροποποιείται ή όχι για το επόμενο έτος. (Άρθρο 54 του Καν. (ΕΕ) 543/2011). Ειδικά και κατ' εξαίρεση για το έτος 2015 ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης του επιχειρησιακού ταμείου του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται η 16η Οκτωβρίου 2015.
5. Όταν το επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν τροποποιείται για το επόμενο έτος, η αίτηση επιχειρησιακού ταμείου της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου συνοδεύεται από τα διαλαμβανόμενα στα σημεία 4.2, 4.4 και 4.5 της παραγράφου 4 του άρθρου 12 της παρούσας απόφασης.
6. Τα αναφερόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου κατατίθενται στην αρμόδια Δ/ση Συστημάτων Καλλιέργειας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή αποστέλλονται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά και το εμπρόθεσμο της διαβίβασης κρίνεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου του ΥΠΑΑΤ ή την ημερομηνία της ταχυδρομικής σήμανσης ή της ταχυμεταφορικής απόδειξης αντίστοιχα. Οι αιτήσεις επιχειρησιακών ταμείων που αφορούν επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία δεν τροποποιούνται για το επόμενο έτος και οι οποίες υποβάλλονται ή διαβιβάζονται εκπρόθεσμα θεωρούνται ως μη παραληφθείσες.

Άρθρο 12

Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.)

1. Οι αναγνωρισμένες ΟΠ έχουν τη δυνατότητα υποβολής επιχειρησιακού προγράμματος διάρκειας τριών έως πέντε ετών σύμφωνα με το άρθρο 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013, το οποίο εφαρμόζεται σε ετήσιες περιόδους από 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 67 του Καν. (ΕΕ) 543/2011. Το ανώτερο ετήσιο ύψος επένδυσης καθορίζεται στο 8,2% της αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από την ΟΠ κατά την περίοδο αναφοράς, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 50 και 51 του Καν.(ΕΕ) 543/2011. Η ετήσια περίοδος αναφοράς καθορίζεται από 1 Ιανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου δύο έτη πριν το έτος έναρξης της υλοποίησης του προγράμματος.
2. Τα Ε.Π. και οι τροποποιήσεις τους συντάσσονται και υπογράφονται από γεωπόνο σύμφωνα τα

- προβλεπόμενα στο ΠΔ 344/2000 (ΦΕΚ 297 Α /29.12.00).
3. Τα Ε.Π. περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 59 του Καν. (ΕΕ) 543/2011:
    - a. Περιγραφή της αρχικής κατάστασης με βάση, ενδεχομένως τους δείκτες εκκίνησης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII, πίνακας 5 - ΚΑΝ.(ΕΕ) 543/2011, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2, πίνακας ε της παρούσας),
    - b. Τους στόχους του Ε.Π σύμφωνα με το άρθρο 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013,
    - c. Λεπτομερή περιγραφή των μέτρων και των δράσεων που πρέπει να αναληφθούν καθώς και των μέσων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων κατ' έτος εφαρμογής του Ε.Π. και όσων αναφέρονται στο σημείο γ του άρθρου 59 του Καν. (ΕΕ) 543/2011
    - d. Τη χρονική διάρκεια του προγράμματος (3-5 έτη)
    - e. Τις χρηματοδοτικές πτυχές του προγράμματος, όπως περιγράφονται στην παράγραφο ε του άρθρου 59 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.
- Επιπλέον τα Ε.Π. περιλαμβάνουν υποχρεωτικά περιβαλλοντικές δράσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5 έως 7 της παρούσας.
4. Τα επιχειρησιακά προγράμματα συνοδεύονται από:
    - 4.1 Την αίτηση του επιχειρησιακού ταμείου και την απόδειξη της δημιουργίας του (βεβαίωση τράπεζας σχετικά με το λογαριασμό που η ΟΠ χρησιμοποιεί ως λογαριασμό επιχειρησιακού ταμείου).
    - 4.2 Γραπτή δήλωση της ΟΠ ότι :
      - a) συμμορφώνεται με τα προβλεπόμενα στους Καν(ΕΚ) 1308/2013 και Καν.(ΕΕ) 543/2011, όπως ισχύουν
      - β) δεν έχει λάβει ή δεν θα λάβει άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε άλλη ενωσιακή ή εθνική χρηματοδότηση σχετικά με δράσεις που ενισχύονται δυνάμει του Καν(ΕΕ) 543/2011, και
      - γ) τα αγροτεμάχια των παραγωγών μελών της ΟΠ είναι ταυτοποιημένα στο ενιαίο σύστημα ταυτοποίησης
    - 4.3 Απόφαση αρμοδίου οργάνου της Ο.Π. σχετικά με το επιχειρησιακό πρόγραμμα.
    - 4.4 Βεβαίωση ορκωτού λογιστή στην οποία προσδιορίζεται, ελέγχεται και πιστοποιείται η αξία εμπορευθείσας παραγωγής της περιόδου αναφοράς, για τα προϊόντα που έχει αναγνωριστεί η οργάνωση παραγωγών και περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι, Μέρος ΙΧ- Οπωροκηπευτικά, του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
    - 4.5 Πρακτικό ελέγχου της λειτουργίας της ΟΠ για την περίοδο αναφοράς, το οποίο συντάσσεται από την αρμόδια επιτροπή της παρ.1 του άρθρου 26 της παρούσας.
  - i. Τα Ε.Π. δεν περιλαμβάνουν τις μη επιλέξιμες δράσεις και δαπάνες του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΧ του Καν.(ΕΕ) 543/2011.
  6. Αναγνωρισμένες Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών (ΕΟΠ) δύνανται να υποβάλουν συνολικό ή μερικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013. Για τα Επιχειρησιακά προγράμματα των ΕΟΠ ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 62 του Καν (ΕΕ) 543/2011 και όσον αφορά το περιεχόμενό του και τα έγγραφα που το συνοδεύουν ισχύουν, τηρουμένων των αναλογιών, όσα αναφέρονται στο παρών άρθρο.

Άρθρο 13

Υποβολή και Έγκριση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων

1. Οι ΟΠ/ΕΟΠ υποβάλλουν τα επιχειρησιακά προγράμματα στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας που έχει την έδρα της η ΟΠ /ΕΟΠ και ένα αντίγραφο αυτών στην αρμόδια Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας του ΥΠΑΑ&Τ, το αργότερο μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος. Ειδικά και κατ' εξαίρεση για το έτος 2015 ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται η 16^η Οκτωβρίου 2015
2. Ο έλεγχος των φακέλων των υποβληθέντων επιχειρησιακών προγραμμάτων (Ε.Π.) και των επιχειρησιακών ταμείων της παραγράφου 4 του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης γίνεται από την επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 26 της παρούσας, η οποία συντάσσει σχετική εισήγηση. Η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προαναφερθεισών εισηγήσεων καθώς και τυχόν συμπληρωματικών δικαιολογητικών των Ε.Π. και των επιχειρησιακών ταμείων που ενδεχομένως έχει ζητήσει η αρμόδια ΔΑΟΚ στην αρμόδια Διεύθυνση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του ΥΠΑΑ&Τ είναι η 5^η Νοεμβρίου.
3. Τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου κατατίθενται στην αρμόδια Δ/ση Συστημάτων Καλλιέργειας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή αποστέλλονται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά και το εμπρόθεσμο της διαβίβασης κρίνεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου του ΥΠΑΑΤ ή την ημερομηνία της ταχυδρομικής σήμανσης ή της ταχυμεταφορικής απόδειξης αντίστοιχα. Όταν τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του

- παρόντος άρθρου κατατίθενται ή διαβιβάζονται εκπρόθεσμα θεωρούνται ως μη παραληφθέντα
4. Οι υπάλληλοι των Τμημάτων Δενδρωδών Καλλιέργειών, Ελαίας και Αμπέλου και Κηπευτικών, Ανθοκομίας Καλλωπιστικών Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών και Εναλλακτικών Καλλιέργειών της Διεύθυνσης Συστημάτων Καλλιέργειας:
    - α. ελέγχουν και αξιολογούν τις σχετικές αιτήσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανώσεων Παραγωγών που είναι αναγνωρισμένες για προϊόντα αρμοδιότητάς τους, και συντάσσουν εισηγητική έκθεση ελέγχου
    - β. ελέγχουν και αξιολογούν τις αιτήσεις επιχειρησιακών ταμείων της παραγράφου 5 του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης που αφορούν Οργανώσεις Παραγωγών που είναι αναγνωρισμένες για προϊόντα αρμοδιότητάς τους,
    - γ. για τον έλεγχο και την αξιολόγηση των ανωτέρω η Δ/ση Συστημάτων Καλλιέργειας δεν ζητά επιπλέον δικαιολογητικά πέραν εκείνων που ενδεχομένως έχει ζητήσει και έχει παραλάβει η αρμόδια ΔΑΟΚ μέχρι την 5η Νοεμβρίου
  5. Τα επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίνονται ή απορρίπτονται με Απόφαση του αρμόδιου προς τούτο διοικητικού οργάνου. Για το σκοπό αυτό συγκροτείται πενταμελής επιτροπή στην κεντρική υπηρεσία του ΥΠΑΑ&Τ η οποία αποτελείται από:
    - τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής, ως πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,
    - τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Συστημάτων Καλλιέργειας με τον αναπληρωτή του,
    - τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Μεταποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου Τροφίμων Φυτικής Παραγωγής με τον αναπληρωτή του,
    - τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Φυτογενετικών Πόρων και Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών με τον αναπληρωτή του,
    - τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής με τον αναπληρωτή του.
 Εισηγητές στην επιτροπή είναι οι προϊστάμενοι των Δενδρωδών Καλλιέργειών, Ελαίας και Αμπέλου και Κηπευτικών, Ανθοκομίας Καλλωπιστικών Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών και Εναλλακτικών Καλλιέργειών .

Η εν λόγω επιτροπή εξετάζει τη σκοπιμότητα και την αρτιότητα των επιχειρησιακών προγραμμάτων, τη συνοχή τους με τους στόχους της εθνικής στρατηγικής καθώς και την εισηγητική έκθεση ελέγχου και γνωμοδοτεί για την έκδοση σχετικής απόφασης.

Η επιτροπή είναι δυνατό μετά από πρόσκληση της Δ/σης Συστημάτων Καλλιέργειας να συνεπικουρείται από υπαλλήλους του ΥΠΑΑΤ συγκεκριμένων ειδικοτήτων των οποίων οι αρμοδιότητες σχετίζονται με δράσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Οι αιτήσεις επιχειρησιακών ταμείων της παραγράφου 5 του άρθρου 11 της παρούσας απόφασης που αφορούν επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία δεν τροποποιούνται για το επόμενο έτος εγκρίνονται ή απορρίπτονται με απόφαση της Δ/σης Συστημάτων Καλλιέργειας.
  6. Η Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας του ΥΠΑΑΤ κοινοποιεί τις αποφάσεις έγκρισης ή απόρριψης των επιχειρησιακών προγραμμάτων και ταμείων στις αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων οι οποίες στη συνέχεια κοινοποιούν τις προαναφερθείσες αποφάσεις στις ΟΠ/ΕΟΠ αρμοδιότητάς τους εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Καν. (ΕΕ) 543/2011».

Άρθρο 14

Τροποποιήσεις επιχειρησιακών προγραμμάτων

1. Οι ΟΠ/ΕΟΠ δύνανται να ζητήσουν τροποποιήσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων τους για τα επόμενα έτη, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς τους, το αργότερο μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου ώστε να αρχίσουν να ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 65 του Καν. (ΕΕ) 543/2011. Οι ΟΠ υποβάλλουν τις τροποποιήσεις στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας που έχει την έδρα της η ΟΠ/ΕΟΠ και ένα αντίγραφο αυτών στην αρμόδια Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας του ΥΠΑΑ&Τ, το αργότερο μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου. Τα ανωτέρω υποβάλλονται στην αρμόδια Δ/ση Συστημάτων Καλλιέργειας με κατάθεση σε αυτήν ή αποστέλλονται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά και το εμπρόθεσμο της υποβολής κρίνεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου του ΥΠΑΑΤ ή την ημερομηνία της ταχυδρομικής σήμανσης ή της ταχυμεταφορικής απόδειξης αντίστοιχα. Οι τροποποιήσεις που υποβάλλονται εκπρόθεσμα θεωρούνται ως μη παρεληφθείσες. Ειδικά και κατ'εξάρεση για το έτος 2015 ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των τροποποιήσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων και διαβίβασης των σχετικών αντιγράφων, όπως αυτά περιγράφονται στην παρούσα παράγραφο, ορίζεται η 16^η Οκτωβρίου 2015.
2. Με την προϋπόθεση ότι δεν απαξιώνονται οι γενικοί στόχοι του επιχειρησιακού προγράμματος, οι

ΟΠ/ΕΟΠ μπορούν να ζητήσουν κατά τη διάρκεια του έτους υλοποίησης τους, τροποποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων τους, το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Οι τροποποιήσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων κατά τη διάρκεια τους έτους δύναται να περιλαμβάνουν τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 66 του Καν. ΕΕ) 543/2011. Οι ΟΠ υποβάλλουν τις τροποποιήσεις στη Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας που έχει την έδρα της η ΟΠ /ΕΟΠ και ένα αντίγραφο αυτών στην αρμόδια Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας του ΥΠΑΑ&Τ, το αργότερο μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου. Τα ανωτέρω υποβάλλονται στην αρμόδια Δ/ση Συστημάτων Καλλιέργειας με κατάθεση σε αυτήν ή αποστέλλονται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά και το εμπρόθεσμο της υποβολής κρίνεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου του ΥΠΑΑΤ ή την ημερομηνία της ταχυδρομικής σήμανσης ή της ταχυμεταφορικής απόδειξης αντίστοιχα. Οι τροποποιήσεις που υποβάλλονται εκπρόθεσμα θεωρούνται ως μη παρεληφθείσες. Ειδικά και κατ' εξαίρεση για το έτος 2015 ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των τροποποιήσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων και διαβίβασης των σχετικών αντιγράφων, όπως αυτά περιγράφονται στην παρούσα παράγραφο, ορίζεται η 16^η Οκτωβρίου 2015.

3. Σε περίπτωση εν μέρει υλοποίησης του εγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος, δεν απαιτείται τροποποίησή του. Η εν μέρει υλοποίηση του εγκεκριμένου επιχειρησιακού προγράμματος πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη στην αίτηση ενίσχυσης της ΟΠ.
4. Οι αιτήσεις τροποποίησης εξετάζονται σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 13 της παρούσας. Η Διεύθυνση ΠΑΠ Δενδροκτητευτικής του ΥΠΑΑΤ κοινοποιεί τις αποφάσεις έγκρισης ή απόρριψης των επιχειρησιακών προγραμμάτων και ταμείων στις αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων οι οποίες στη συνέχεια κοινοποιούν τις προαναφερθείσες αποφάσεις στις ΟΠ/ΕΟΠ αρμοδιότητάς τους εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στα άρθρα 65 και 66 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.

Άρθρο 15

Διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης των Ε.Π.

1. Οι Ο.Π. εξασφαλίζουν την παρακολούθηση και αξιολόγηση των Ε.Π. τους χρησιμοποιώντας κατάλληλους δείκτες από την κοινή δέσμη δεικτών απόδοσης (άρθρο 125 Καν.(ΕΕ) 543/2011 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII)
2. Η παρακολούθηση των Ε. Π. ασκείται με την χρήση:
  - οικονομικών δεικτών
  - δεικτών επιδόσεων και
  - δεικτών αποτελεσμάτων
 και αποσκοπεί στην εκτίμηση της προόδου για την επίτευξη των ειδικών στόχων του Ε.Π. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις που η Ο.Π. οφείλει να διαβιβάσει στην εθνική αρχή (άρθρο 96 παραγ.2 Καν.(ΕΕ) 543/2011)
3. Η αξιολόγηση αποτελεί μια ξεχωριστή ενδιάμεση έκθεση η οποία ασκείται με την χρήση κοινών δεικτών :
  - εκκίνησης
  - αποτελεσμάτων και
  - επιπτώσεων
 και αποσκοπεί στην εξέταση:
  - του βαθμού χρησιμοποίησης των χρηματοδοτικών πόρων,
  - της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του Ε.Π,
  - της προόδου επίτευξης των γενικών στόχων και
  - ενδεχομένως των αποτελεσμάτων των περιβαλλοντικών δράσεων.
 Η έκθεση της ενδιάμεσης αξιολόγησης επισυνάπτεται στην αντίστοιχη ετήσια έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 96 παραγ. 2 του Καν.(ΕΕ) 543/2011.
4. Οι δείκτες δίνουν συγκεκριμένες ποσοτικές πληροφορίες, όπως φαίνεται παρακάτω:
  - a. Οι δείκτες εισροών: είναι ετήσιοι δείκτες οι οποίοι συμπληρώνονται κάθε έτος υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος και αναφέρονται στους οικονομικούς πόρους που διατίθενται για κάθε μέτρο ή δράση που υλοποιήθηκε μέσα από το επιχειρησιακό πρόγραμμα.
  - b. Οι δείκτες επιδόσεων: είναι ετήσιοι δείκτες οι οποίοι συμπληρώνονται κάθε έτος υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος και «μετρούν» δραστηριότητες που υλοποιούνται άμεσα μέσα από το μέτρο ή τη δράση. Αυτές οι δραστηριότητες είναι το πρώτο βήμα για την υλοποίηση των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος.
  - c. Οι δείκτες αποτελεσμάτων: είναι δείκτες οι οποίοι κοινοποιούνται εφόσον έχουν εκτιμηθεί τα αποτελέσματα. Μετρούν τα άμεσα αποτελέσματα της παρέμβασης στους δικαιούχους δηλαδή

στις ατομικές εκμεταλλεύσεις μελών της ΟΠ ή/και στην ίδια την ΟΠ. Αυτά τα αποτελέσματα συμβάλλουν στην επίτευξη των ειδικών στόχων.

- d. Οι δείκτες αντίκτυπου: είναι δείκτες οι οποίοι κοινοποιούνται εφόσον έχει εκτιμηθεί ο αντίκτυπος. Αναφέρονται στα οφέλη του επιχειρησιακού προγράμματος πέραν των άμεσων αποτελεσμάτων στους δικαιούχους και συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος.
- e. Οι δείκτες εκκίνησης: Υπολογίζονται ως μέσος όρος τριετίας. Αν δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία τριετίας, υπολογίζονται με βάση δεδομένα που συνδέονται τουλάχιστον με ένα έτος της σχετικής τριετίας. Είναι αναγκαίοι για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης. Αντανακλούν την υφιστάμενη κατάσταση και τις τάσεις κατά την «έναρξη της περιόδου προγραμματισμού» - έναρξη 01/01/09. Αναφέρονται σε όλους τους πιθανούς ειδικούς και γενικούς στόχους. Επίσης δίνουν πολύτιμες πληροφορίες που αφορούν:
- i. Την ανάλυση της αρχικής κατάστασης.
  - ii. Το επίπεδο αναφοράς με βάση το οποίο θα εκτιμηθούν τα αποτελέσματα και ο αντίκτυπος της εθνικής στρατηγικής και του επιχειρησιακού προγράμματος ή/και
  - iii. Την ερμηνεία των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου της εθνικής στρατηγικής και του επιχειρησιακού προγράμματος.
5. Κάθε μέτρο ή δράση έχει ως σκοπό να συμβάλλει στην επίτευξη μιας συγκεκριμένης ιεραρχίας τριών επιπέδων στόχων, η οποία περιλαμβάνει
- α) τους στόχους των επιχειρησιακών προγραμμάτων,
  - β) τους ειδικούς στόχους και
  - γ) τους γενικούς στόχους.
- Για κάθε μέτρο ή δράση υπάρχουν δείκτες εισροών, επίδοσης, αποτελέσματος και αντίκτυπου σε αντιστοιχία με την ιεραρχία των στόχων. Οι δείκτες αυτοί είναι εργαλεία, τα οποία συμβάλλουν στην αξιοποίηση ποσοτικών πληροφοριών χρήσιμων για την αξιολόγηση της προόδου με την επίτευξη των ειδικών στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος, την εξέταση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητάς του και την πρόδοό του σε σχέση με τους γενικούς στόχους.

Στο παράρτημα 3 της παρούσας απόφασης, κάθε πίνακας περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. Το μέτρο ή τη δράση
- β. Τους επιχειρησιακούς, ειδικούς και γενικούς στόχους που είναι σχετικοί με το μέτρο ή τη δράση
- γ. Πίνακες με τους δείκτες επίδοσης, αποτελέσματος και αντίκτυπου που αντιστοιχούν στους παραπάνω στόχους.

Άρθρο 16

Χρηματοδότηση Ε.Π.

1. Ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή
  - 1.1 Στα ανωτέρω Ε.Π. η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή ανέρχεται στο 50% των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί ή στο 4,1% της αξίας της παραγωγής που διετέθη στο εμπόριο από την ΟΠ ή την ΕΟΠ την περίοδο αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 34 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
  - 1.2 Το ανωτέρω ποσοστό ενωσιακής ενίσχυσης δύναται να αυξάνεται στο 4,6% για τις ΟΠ και στο 4,7% για τις ΕΟΠ υπό τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 34 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
  - 1.3 Η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή αυξάνεται στο 100% στην περίπτωση των αποσύρσεων οπωροκηπευτικών από την αγορά που διατέθηκαν με δωρεάν διανομή και υπό τις προϋποθέσεις του τίθενται στο άρθρο 34 Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
  - 1.4 Μετά από σχετική αίτηση της ενδιαφερόμενης ΟΠ/ΕΟΠ κατά την αίτηση έγκρισης ή κατά την αίτηση ενίσχυσης, το ποσοστό 50% της ενωσιακής ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει μέχρι και 60% όταν ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα ή μέρος επιχειρησιακού προγράμματος πληροί τουλάχιστον μια από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 34 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
2. Εθνική χρηματοδοτική συνδρομή (άρθρο 35 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013, άρθρα 91-95 Καν.(ΕΚ) 543/2011)
  - 2.1. Οι ΟΠ δύναται να επωφεληθούν εθνικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις περιφέρειες της Χώρας, στις οποίες ο βαθμός οργάνωσης των παραγωγών είναι ιδιαίτερα χαμηλός (ΟΠ και ομάδες παραγωγών της συγκεκριμένης περιφέρειας έχουν διαθέσει στο εμπόριο λιγότερο από το 20%

(άρθρο 91 του Καν. (ΕΕ) 543/2011) της μέσης αξίας της παραγωγής οπωροκηπευτικών κατά τα τρία από τα τέσσερα προηγούμενα έτη), με την προϋπόθεση ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκρίνει σχετικό αίτημα. Η εθνική αυτή συνδρομή, κατ' ανώτατο όριο, δύναται να ισούται με το 80% των χρηματικών εισφορών των μελών (ή της ΟΠ) στο επιχειρησιακό ταμείο. Η εθνική χρηματοδοτική ενίσχυση προστίθεται στο επιχειρησιακό ταμείο. Η Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής εκδίδει συμπληρωματική απόφαση έγκρισης του επιχειρησιακού προγράμματος που αφορά την επιπλέον δαπάνη για το συγκεκριμένο έτος υλοποίησης. Η εν λόγω εθνική ενίσχυση είναι δυνατόν να επιστρέφεται στο κράτος –μέλος από την κοινότητα, σύμφωνα με το άρθρο 95, παρ.4 του Καν.(ΕΕ) 543/11 για τις περιφέρειες του κράτους –μέλους στις οποίες οι Ο.Π. διαθέτουν στο εμπόριο λιγότερο από το 15% της αξίας της παραγωγής οπωροκηπευτικών και στις οποίες η παραγωγή οπωροκηπευτικών αντιστοιχεί στο 15% τουλάχιστον της συνολικής γεωργικής παραγωγής τους (άρθρο 35 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013).

- 2.2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου η περιφέρεια καθορίζεται στο επίπεδο της Περιφερειακής Ενότητας.
- 2.3. Τα άρθρα 87, 88 και 89 της Συνθήκης δεν εφαρμόζονται στην εθνική χρηματοδοτική συνδρομή.
- 2.4. Η εθνική χρηματοδοτική συνδρομή στα επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίνεται, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον τακτικό προϋπολογισμό. Η σχετική ενίσχυση κατανέμεται αναλογικά στα επιχειρησιακά ταμεία στη βάση των αιτήσεων των ΟΠ. Οι σχετικές αιτήσεις των ΟΠ περιλαμβάνουν:
  - α. Το αιτούμενο ποσό της εθνικής χρηματοδοτικής συνδρομής στο επιχειρησιακό ταμείο.
  - β. Απόδειξη για τις εισφορές των μελών ή της ΟΠ στο επιχειρησιακό ταμείο.
- 2.5. Οι ΟΠ, οι οποίες επιθυμούν να υποβάλλουν αίτηση για εθνική χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να υποβάλλουν σχετική αίτηση τροποποίησης του επιχειρησιακού τους προγράμματος μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 14 της παρούσας.
- 2.6. Η καταβολή της εθνικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην ΟΠ γίνεται με τον ίδιο τρόπο που καταβάλλεται η ενίσχυση στα επιχειρησιακά ταμεία για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Καταβολή της ενίσχυσης

- 3.1 Χορήγηση ενίσχυσης ή εξόφληση του υπόλοιπου ποσού Ε.Π.: (άρθρο 69 Καν.(ΕΕ) 543/2011)
 Οι ΟΠ υποβάλλουν στην Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας, σχετική αίτηση ενίσχυσης το αργότερο μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του έτους που έπεται του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος.
 Η ενίσχυση καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ το αργότερο μέχρι τις 15 Οκτωβρίου του έτους που έπεται του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος.
 Οι αιτήσεις ενίσχυσης περιλαμβάνουν και τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν μέχρι την 30^η Απριλίου του έτους που έπεται του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, για λόγους πέρα από τον έλεγχο της Ο.Π.
 Εάν οι αιτήσεις ενίσχυσης υποβληθούν μετά τις 15 Φεβρουαρίου, η ενίσχυση μειώνεται 1% για κάθε μέρα καθυστέρησης, εκτός των περιπτώσεων που υπάρχει ανάγκη διεκπεραίωσης ελέγχων και εφόσον η ενίσχυση καταβληθεί μέχρι τις 15 Οκτωβρίου του έτους που έπεται του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος.
 Οι αιτήσεις ενίσχυσης συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 69 του Καν. (ΕΕ) 543/2011 και σε περίπτωση αίτησης ενίσχυσης των κατ' αποκοπή ποσών που αναφέρονται στο άρθρο 81 (έξοδα μεταφοράς για δωρεάν διανομή) και άρθρο 82 (έξοδα διαλογής & συσκευασίας για δωρεάν διανομή) του Καν(ΕΕ) 543/2011, απόδειξη της υλοποίησης της σχετικής δράσης.
- 3.2 Προκαταβολή τμήματος της ενίσχυσης : (άρθρο 71 του Καν.(ΕΕ) 543/2011)
 Οι ΟΠ υποβάλλουν αίτηση στη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας κατά τους μήνες Ιανουάριο, Μάιο και Σεπτέμβριο για προκαταβολή τμήματος της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στην προβλεπόμενη δαπάνη δεδομένου έτους για την τετράμηνη περίοδο που αρχίζει το μήνα κατά τον οποίο υποβάλλεται η αίτηση.
 Οι προκαταβολές καταβάλλονται στην ενδιαφερόμενη ΟΠ από τον ΟΠΕΚΕΠΕ υπό τον όρο ότι:
  - α. Έχει συσταθεί εγγύηση ίση με το 110% του αιτούμενου ποσού της προκαταβολής όπως προβλέπεται στον κανονισμό 2220/85.
  - β. Το αιτούμενο συνολικό ποσό των προκαταβολών δεν μπορεί να υπερβεί το 80% του ποσού που έχει αρχικά εγκριθεί για το συγκεκριμένο έτος.
  - γ. Έχουν καταβληθεί οι οικονομικές εισφορές στο επιχειρησιακό ταμείο για το ύψος της ενίσχυσης.

- δ. Προηγούμενες προκαταβολές έχουν πράγματι δαπανηθεί.
Οι αιτήσεις αποδέσμευσης των εγγυήσεων μπορούν να υποβληθούν κατά τη διάρκεια του έτους υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος.
Οι εγγυήσεις αποδεσμεύονται μέχρι το 80% του ποσού των προκαταβολών.
Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των διαλαμβανόμενων στην παράγραφο 5 του άρθρου 71 του Καν. (ΕΕ) 543/2011 η εγγύηση καταπίπτει.
- 3.3 Καταβολή τμήματος της ενίσχυσης (μερική πληρωμή) (άρθρο 72 του Καν.(ΕΕ) 543/2011)
Οι ΟΠ δύνανται να υποβάλλουν αίτηση στη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας, για καταβολή τμήματος της ενίσχυσης (μερική πληρωμή) που αντιστοιχεί σε υλοποιηθείσες δαπάνες οι οποίες προκύπτουν από το επιχειρησιακό πρόγραμμα.
Αιτήσεις για μερική πληρωμή μπορούν να υποβληθούν μέχρι τρεις το έτος.
Το ελάχιστο ποσό για το οποίο οι ΟΠ μπορούν να αιτηθούν μερικές πληρωμές είναι 10.000€.
Το συνολικό ποσό των πληρωμών με βάση τις αιτήσεις για την καταβολή μέρους της ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί το 80% του ποσού που έχει εγκριθεί ή των πραγματικών δαπανών για ένα συγκεκριμένο έτος, ανάλογα με το ποιο ποσό είναι μικρότερο.
Τηρουμένων των αναλογιών, για την εκκαθάριση της δαπάνης ισχύει η παράγραφος 3.1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 17

Σχέση με το πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (άρθρο 58 του Καν. (ΕΕ) 543/2011)

1. Δεν θεωρούνται επιλέξιμες μέσα από τα επιχειρησιακά προγράμματα, επενδύσεις οι οποίες ενισχύονται από την ΚΟΑ οπωροκηπευτικών και περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Συγκεκριμένα δεν ενισχύονται:
  - 1.1 Επενδύσεις, στις περιοχές των νησιών Αιγαίου και Ιονίου πελάγους με λιγότερους από 3.100 κατοίκους
  - 1.2 Επενδυτικά σχέδια, προϋπολογισμού ίσου ή μεγαλύτερου από 500.000€ κατ' έτος επιχειρησιακού προγράμματος που περιλαμβάνονται στο μέτρο 1.2.3 «Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων», οργανώσεων/ομάδων παραγωγών οπωροκηπευτικών, οι οποίες κατατάσσονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, ή επενδυτικά με δικαιούχους Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις καθώς επίσης και εταιρείες του Εμπορικού Δικαίου οι οποίες έχουν λάβει ειδική γεωργική αναγνώριση ως οργανώσεις/ομάδες παραγωγών οπωροκηπευτικών.
  - 1.3 Η βιολογική μέθοδος και η ολοκληρωμένη διαχείριση της παραγωγής των αρωματικών φυτών.
  - 1.4 Οι ενέργειες για εγκατάσταση νέων θερμοκηπίων, αντικατάσταση, εκσυγχρονισμό, μετατροπή και επέκταση υφισταμένων θερμοκηπίων. Καθώς και υλικά αντικατάστασης επί υφισταμένων θερμοκηπίων που αποδεδειγμένα αυξάνουν την ικανότητα παραγωγής κατά 25% ή αλλάζουν την τεχνολογία της παραγωγικής διαδικασίας.
2. Βασική προτεραιότητα αποτελεί η διασφάλιση της συμπληρωματικότητας και η αποφυγή των επικαλύψεων των δράσεων μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου πυλώνα. Για το λόγο αυτό:
  - 2.1 διενεργούνται διασταυρωτικοί έλεγχοι στον ΟΠΕΚΕΠΕ,
  - 2.2 η Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής κοινοποιεί στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης «ΠΑΑ 2007-13» του ΥΠΑΑΤ τις αποφάσεις έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, νέων και τροποποιήσεων,
  - 2.3 έχει συσταθεί Μονάδα Συντονισμού εντός της ΕΥΔ ΠΑΑ η οποία μεριμνά για τον έλεγχο της συμπληρωματικότητας και της βέλτιστης αξιοποίησης της κοινοτικής χρηματοδότησης καθώς και την αποφυγή οποιασδήποτε επικάλυψης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ

Άρθρο 21

Γενικά (άρθρα 73-90 Καν.(ΕΕ) 543/2011)

Γενικά (άρθρα 33 και 34 του Καν.(ΕΕ) 1308/2013 και άρθρα 73-90 Καν.(ΕΕ) 543/2011)

1. Το μέτρο πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων δύναται να περιλαμβάνει τις παρακάτω δράσεις:
  - α. Απόσυρση από την αγορά.
  - β. Πρώιμη συγκομιδή.
  - γ. Ασφάλιση της παραγωγής.
2. Για τη χρηματοδότηση των μέτρων πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων της προηγούμενης παραγράφου, οι ΟΠ μπορούν να δανείζονται με εμπορικούς όρους σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013. Η αποπληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων αυτών μπορεί να αποτελεί μέρος του επιχειρησιακού προγράμματος και επομένως είναι επιλέξιμη δαπάνη για ενωσιακή ενίσχυση στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Κάθε ειδική δράση στο πλαίσιο πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων κατά τη διάρκεια ενός επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να χρηματοδοτείται είτε μέσω αυτών των δανείων, είτε απευθείας, είτε και με τους δυο τρόπους σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013. Δάνεια των οποίων η διάρκεια αποπληρωμής ξεπερνά τη διάρκεια του επιχειρησιακού προγράμματος μπορούν να μετατεθούν σε επόμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα για οικονομικούς λόγους δεόντως αιτιολογημένους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 74 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.
3. Η δαπάνη για τα μέτρα πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων συμπεριλαμβανομένης και της αποπληρωμής του κεφαλαίου και των τόκων των δανείων για τη χρηματοδότησή τους, περιορίζεται στο ένα τρίτο των δαπανών του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013. Στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΕΟΠ το προαναφερθέν ανώτατο όριο για τις δαπάνες των μέτρων πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων υπολογίζεται στο επίπεδο κάθε ΟΠ που είναι μέλος τους σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Καν. (ΕΕ) 499/2014.

Άρθρο 22

Αποσύρσεις από την αγορά

1. Η στήριξη, που αποτελείται από την ενωσιακή συνδρομή και από την εισφορά της ΟΠ, δεν μπορεί να υπερβαίνει για τις αποσύρσεις από την αγορά, τα ποσά που καθορίζονται στο παράρτημα XI του Καν. (ΕΕ) 543/2011 όσον αφορά τα προϊόντα που αναφέρονται στο εν λόγω παράρτημα. Για τα οπωροκηπευτικά προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στο ανωτέρω παράρτημα τα ανώτατα ποσά στήριξης καθορίζονται κατά περίπτωση από τη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικών.
2. Τα οπωροκηπευτικά τα οποία αποσύρονται από την αγορά δύναται να:
  - α. Οδηγηθούν για βιολογική αποσύνθεση και λιπασματοποίηση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση 346712/6-10-97 του Υπουργείου Γεωργίας, όπως ισχύει.
  - β. Να διατεθούν για τη διατροφή των ζώων.
  - γ. Να διατεθούν ως δωρεάν διανομή.
3. Ως προς τις προδιαγραφές εμπορίας των αποσυρομένων προϊόντων, ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 76 του Καν(ΕΕ) 543/2011.
4. Οι ΟΠ/ΕΟΠ κοινοποιούν στην Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας κάθε ενέργεια απόσυρσης στην οποία προτίθεται να προβούν. Η προαναφερθείσα κοινοποίηση γίνεται τουλάχιστον 48 ώρες πριν, με γραπτή τηλεπικοινωνία ή ηλεκτρονικό μήνυμα και περιλαμβάνει τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 78 του Καν.(ΕΕ) 543/2011.
5. Τα σχετικά με τον υπολογισμό της μέγιστης ποσότητας προϊόντων που:
  - α) μπορούν να αποσυρθούν από την αγορά καθορίζονται στο άρθρο 79 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.
  - β) μπορούν να αποσυρθούν από την αγορά για δωρεάν διανομή καθορίζονται στο άρθρο 77 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.
 Δωρεάν διανομή μπορεί να γίνει στις φιλανθρωπικές οργανώσεις και τα ιδρύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 34 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.
6. Η ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή για τη δωρεάν διανομή ανέρχεται στο 100% της σχετικής δαπάνης υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παράγραφο 4 του άρθρου 34 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 και καλύπτει μόνον όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 79 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.
7. Οι αποδέκτες των αποσυρθέντων προϊόντων αναλαμβάνουν τις δεσμεύσεις που ορίζονται στο άρθρο 83 του Καν. (ΕΕ) 543/2011 αντίστοιχα.

Άρθρο 23

Πρώιμη συγκομιδή

1. Ο ορισμός της πρώιμης συγκομιδής δίδεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013 και το άρθρο 84 του Καν.(ΕΕ) 543/2011.
2. Όροι για την εφαρμογή της πρώιμης συγκομιδής (άρθρο 85 Καν (ΕΕ) 543/11)
  - α. Οι ΟΠ ενημερώνουν, τουλάχιστον 48 ώρες πριν, με έγγραφο τους την Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης και Κτηνιατρικής της αρμόδιας Περιφερειακής Ενότητας, για τις προθέσεις τους να υλοποιήσουν πρώιμη συγκομιδή.
  - β. Το έγγραφο κοινοποίησης θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης:
    - βα) Το ποσό της αποζημίωσης λόγω της εφαρμογής της δράσης της πρώιμης συγκομιδής.
    - ββ) Το προϊόν στο οποίο θα εφαρμοστεί πρώιμη συγκομιδή και η αντίστοιχη επιφάνεια σε στρέμματα.
    - βγ) Ανάλυση με βάση την προσδοκώμενη κατάσταση στην αγορά, η οποία δικαιολογεί την υλοποίηση της δράσης της πρώιμης συγκομιδής ως μέτρο πρόληψης κρίσης.
3. Προκειμένου να μην προκύψουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον ούτε αρνητικές φυτοϋγειονομικές συνέπειες από την εφαρμογή αυτής της δράσης πρέπει οι ΟΠ να διαχειρίζονται τα συγκομιζόμενα μη εμπορεύσιμα προϊόντα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση 346712/6-10-97 του Υπουργείου Γεωργίας σχετικά με «διαδικασίες για την βιολογική αποσύνθεση και λιπασματοποίηση των αποσυρόμενων γεωργικών προϊόντων», όπως ισχύει.
4. Το ποσό της αποζημίωσης για την εφαρμογή της πρώιμης συγκομιδής καταβάλλεται ως στρεμματική ενίσχυση σε επίπεδο που καλύπτει το πολύ το 90% του ανώτατου επιπέδου στήριξης για τις αποσύρσεις από την αγορά για προορισμούς εκτός από τη δωρεάν διανομή.
5. Για τη συλλογή των καρπών δεν θα χρησιμοποιηθούν χημικές ουσίες.
6. Τα προϊόντα στα οποία οι ΟΠ έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν πρώιμη συγκομιδή είναι τα πορτοκάλια, τα μήλα, τα ροδάκινα – νεκταρίνια (εκτός των πρώιμων ποικιλιών) και η τομάτα.

Άρθρο 24

Ασφάλιση της συγκομιδής

Η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής συμβάλλει στη διασφάλιση των εισοδημάτων των παραγωγών από ζημιές που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή καιρικά φαινόμενα, ασθένειες ή επιβλαβείς οργανισμούς. Στα ασφαλιστήρια συμβόλαια προβλέπεται η υποχρεωτική λήψη των απαραίτητων μέτρων πρόληψης κινδύνων από τους δικαιούχους σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 33 του Καν. (ΕΕ) 1308/2013.

Ο στόχος των δράσεων ασφάλισης της συγκομιδής ορίζεται στο άρθρο 88 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.

Η ασφάλιση της παραγωγής γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία. Τα μέτρα ασφάλισης της συγκομιδής δεν καλύπτουν τις αποζημιώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 89 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΚΘΕΣΕΙΣ -ΕΛΕΓΧΟΙ-ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 25

Εκθέσεις των Οργανώσεων Παραγωγών (άρθρα 96,97 Καν. (ΕΕ)543/11)

1. Οι ΟΠ υποβάλλουν στον ΟΠΕΚΕΠΕ
  - 1.1. Τις ετήσιες εκθέσεις οι οποίες συνοδεύουν τις αιτήσεις ενίσχυσης, σχετικά με την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν:
    - α. Λεπτομερή περιγραφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, όσον αφορά τα μέτρα και τις σχετικές δαπάνες.
    - β. Τις τροποποιήσεις που ζητήθηκαν σε σχέση με την αρχική έγκριση και τους λόγους που οδήγησαν στις σχετικές τροποποιήσεις.

- γ. Τις αποκλίσεις μεταξύ της προβλεπόμενης ενίσχυσης και της ενίσχυσης για την οποία έχει υποβληθεί αίτηση.
  - δ. Τα αποτελέσματα των επιχειρησιακών προγραμμάτων με βάση, κατά περίπτωση τους κοινούς δείκτες επιδόσεων και αποτελεσμάτων σύμφωνα με το παράρτημα 2 της παρούσας απόφασης.
  - ε. Περιγραφή και ανάλυση των προβλημάτων που οι ΟΠ αντιμετώπισαν κατά την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και τυχόν μέτρα που ελήφθησαν προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα και η αποτελεσματικότητά τους και ειδικότερα για την προστασία του περιβάλλοντος από πιθανές αυξημένες πιέσεις στο περιβάλλον.
- 1.2. Την τελική έκθεση το τελευταίο έτος υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην οποία θα πρέπει να αναφέρονται τα εξής :
- α. ο βαθμός επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων,
  - β. αιτιολόγηση των τροποποιήσεων που ζητήθηκαν,
  - γ. να προσδιορίζονται οι παράγοντες οι οποίοι συνέβαλαν στην επιτυχία ή αποτυχία του προγράμματος με βάση τους επιδιωκόμενους στόχους και τη συμβολή τους όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της εθνικής στρατηγικής με βάση τους κοινούς δείκτες επιδόσεων, αποτελεσμάτων και αντίκτυπου σύμφωνα με τα παραρτήματα 2 και 3 της παρούσας απόφασης.
2. Οι Οργανώσεις Παραγωγών (ανεξάρτητα αν υλοποιούν επιχειρησιακό πρόγραμμα) για κάθε έτος λειτουργίας τους, υποβάλλουν στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Π.Ε., μέχρι τις 31 Αυγούστου κάθε έτους, ετήσια έκθεση η οποία περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο παράρτημα XIV του Καν (ΕΕ) 543/2011 και αφορά το προηγούμενο έτος λειτουργίας. Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Π.Ε είναι αρμόδιες για τον έλεγχο των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις παραπάνω εκθέσεις και την αποστολή τους στην Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του ΥΠΑΑ&Τ .
- Η καταληκτική ημερομηνία για την παραλαβή των ετήσιων εκθέσεων από την αρμόδια Διεύθυνση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του ΥΠΑΑ&Τ είναι η 30^η Σεπτεμβρίου.

Άρθρο 26

Έλεγχος και Επιτροπές ελέγχου

1. Τριμελής Επιτροπή ελέγχου των Ε.Π.: Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη συστήνεται στην έδρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από δυο γεωπόνους και ένα οικονομικό υπάλληλο. Η επιτροπή είναι δυνατό μετά από πρόσκληση του Δ/ντη της αρμόδιας ΔΑΟΚ να συνεπικουρείται από υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας συγκεκριμένων ειδικοτήτων των οποίων οι αρμοδιότητες σχετίζονται με δράσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- Έργο της επιτροπής είναι:
- α. η ετήσια παρακολούθηση και ο έλεγχος της λειτουργίας όλων των ΟΠ, ΕΟΠ της περιοχής αρμοδιότητάς τους και η διεξαγωγή επιτόπιων ελέγχων σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 του Καν (ΕΕ) 543/11 και η σύνταξη πρακτικού ελέγχου.
  - β. ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των τροποποιήσεων τους σύμφωνα με το άρθρο 104 του Καν (ΕΕ) 543/11.
  - γ. τα ανωτέρω πρακτικά των επιτόπιων ελέγχων διαβιβάζονται στη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του ΥΠΑΑΤ και στον Πρόεδρο της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Αναγνώρισης που έχει συσταθεί στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Π.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3.4 του άρθρου 8 της παρούσας. Επιπλέον, όταν διαπιστώνονται παρατυπίες τα πρακτικά ελέγχου διαβιβάζονται και στην ελεγχόμενη ΟΠ/ ΕΟΠ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 103 του Καν. (ΕΕ) 543/2011.
2. Τριμελής Επιτροπή παραλαβής των δράσεων. Με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη συστήνεται στην έδρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από δυο γεωπόνους και ένα οικονομικό υπάλληλο. Τουλάχιστον ο ένας εκ των δυο γεωπόνων είναι ποιοτικός ελεγκτής. Τα μέλη αυτής της επιτροπής είναι διαφορετικά από τα μέλη της επιτροπής της παραγράφου 1. Η επιτροπή είναι δυνατό μετά από πρόσκληση του Δ/ντη της αρμόδιας ΔΑΟΚ να συνεπικουρείται από υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας συγκεκριμένων ειδικοτήτων των οποίων οι αρμοδιότητες σχετίζονται με δράσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- Έργο της επιτροπής είναι η διεξαγωγή:
- α. των διοικητικών ελέγχων όλων των αιτήσεων ενίσχυσης με το άρθρο 105 του Καν. (ΕΕ) 543/2011,
  - β. των επιτόπιων ελέγχων που προβλέπονται στο άρθρο 107 του Καν. (ΕΕ) 543/2011
  - γ. των ελέγχων που προβλέπονται στο άρθρο 108, 109 και στο άρθρο 110 του Καν. (ΕΕ) 543/2011 και η σύνταξη σχετικού πρακτικού ελέγχου. Τα ανωτέρω πρακτικά ελέγχου διαβιβάζονται στον

ΟΠΕΚΕΠΕ.

3. Κεντρική Επιτροπή ελέγχου, η οποία αποτελείται από υπαλλήλους του ΥΠΑΑ&Τ και του ΟΠΕΚΕΠΕ ως ακολούθως:

- α. Από τον προϊστάμενο της Δ/σης ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής ως Πρόεδρο με τον αναπληρωτή του.
- β. Από τον προϊστάμενο του Τμήματος Πυρηνοκάρπων - Μηλοειδών της Δ/σης ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής με αναπληρωτή υπάλληλο του ίδιου τμήματος.
- γ. Από τον προϊστάμενο του Τμήματος Μεταποιημένων Οπωροκηπευτικών της Δ/σης ΜΤΠΕ, με αναπληρωτή τον προϊστάμενο του Τμήματος Τυποποίησης και Ποιοτικού Ελέγχου προϊόντων φυτικής προέλευσης της ίδιας Δ/σης.
- δ. Από τον προϊστάμενο του Τμήματος Ομαδικών Δραστηριοτήτων της Δ/σης Αγροτικού Συνεργατισμού και Ομαδικών Δραστηριοτήτων, με αναπληρωτή υπάλληλο του ίδιου τμήματος.
- ε. Από έναν υπάλληλο της Κεντρικής υπηρεσίας ή των αρμόδιων Περιφερειακών Διευθύνσεων και Μονάδων του ΟΠΕΚΕΠΕ με τον αναπληρωτή του.

Έργο της Επιτροπής είναι η διενέργεια έκτακτων επιτόπιων ελέγχων σε ΟΠ, ΕΟΠ. Η Επιτροπή για να λειτουργήσει είναι απαραίτητη η συμμετοχή υπαλλήλου από το Τμήμα Πυρηνοκάρπων και Μηλοειδών. Το πρακτικό ελέγχου διαβιβάζεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ και στη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής.

4. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργεί τους διοικητικούς ελέγχους που προβλέπονται στο άρθρο 102 του Καν. (ΕΕ) 543/2014 και τους συμπληρωματικούς επιτόπιους ελέγχους σε δειγματοληπτική βάση που προβλέπονται στα άρθρα 105 και 106 του Καν. (ΕΕ) 543/2011. Επιπλέον, ο ΟΠΕΚΕΠΕ, δύναται να διενεργεί μηχανογραφικούς διασταυρωτικούς ελέγχους με τα στοιχεία της βάσης δεδομένων της ενιαίας ενίσχυσης που αφορούν αποκλειστικά τα μέλη των οργανώσεων.

Άρθρο 26α

Μητρώο Οργανώσεων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται ηλεκτρονική εφαρμογή «Μητρώο Οργανώσεων Παραγωγών». Αρμόδια αρχή για την ενημέρωση και τήρηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής ορίζεται η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
2. Στην ηλεκτρονική εφαρμογή καταχωρούνται για κάθε Οργάνωση Παραγωγών και Ένωση Οργανώσεων Παραγωγών που έχει αναγνωριστεί ή αναγνωρίζεται σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 8 της παρούσας τα κάτωθι:
  - α Βασικά στοιχεία: Κωδικός Οργάνωσης Παραγωγών ή Ένωσης Οργανώσεων Παραγωγών, επωνυμία, περιφερειακή ενότητα, νομική μορφή, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου,
  - β Λεπτομερή στοιχεία επικοινωνίας,
  - γ Αριθμός πρωτοκόλλου της απόφασης αναγνώρισης και ενδεχόμενων τροποποιήσεων αυτής καθώς και αποφάσεων επιβολής κυρώσεων (προειδοποιητική επιστολή, αναστολή αναγνώρισης, ανάκλησης αναγνώρισης),
  - δ. Προϊόντα του Παραρτήματος Ι μέρος ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 τα οποία περιλαμβάνονται κάθε έτος στην απόφαση αναγνώρισης,
  - ε. Λεπτομέρειες για την εφαρμογή του άρθρου 50 παράγραφος 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 543/2011 στην περίπτωση που αυτό εφαρμόζεται,
  - στ. Στοιχεία των παραγωγών μελών (Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, Ονοματεπώνυμο, Πατρώνυμο) και προϊόντα του Παραρτήματος Ι μέρος ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 τα οποία περιλαμβάνονται στην απόφαση αναγνώρισης της Οργάνωσης Παραγωγών και τα οποία καλλιεργεί και διακινεί μέσω αυτής κάθε μέλος της.
3. Τα ανωτέρω στοιχεία ενημερώνονται κάθε έτος για κάθε επερχόμενη μεταβολή και τουλάχιστον μια φορά πριν από την υποβολή των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των τροποποιήσεων αυτών. Ειδικά τα στοιχεία της περίπτωσης στ καταχωρούνται έως την 30^η Απριλίου έκαστου έτους και αφορούν τα στοιχεία των παραγωγών μελών του προηγούμενου έτους από εκείνο της καταχώρησης.
4. Πρώτη καταχώρηση στοιχείων
  - α. Για τις Οργανώσεις Παραγωγών που έχουν αναγνωριστεί έως την έκδοση της παρούσας απόφασης τα στοιχεία των ως άνω περιπτώσεων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου καταχωρούνται εντός των κάτωθι προθεσμιών:
    - i) α,β,γ,δ, και ε έως την 31^η Αυγούστου 2016. Τα στοιχεία των περιπτώσεων δ και ε αφορούν τα έτη 2014 και 2015.
    - iii) στ έως την 15^η Σεπτεμβρίου 2016 και αφορούν τα έτη 2014 και 2015. Για τις Οργανώσεις Παραγωγών που αναγνωρίστηκαν εντός του έτους 2016 τα στοιχεία της περίπτωσης στ

αφορούν μόνο το έτος 2015

- β. Οι Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων καταχωρούν τα στοιχεία του παρόντος άρθρου. Τα στοιχεία που καταχωρούνται αντιστοιχούν σε εκείνα που διαθέτουν οι ανωτέρω Υπηρεσίες κατόπιν των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τις επιτροπές της παραγράφου 1 και 2 του άρθρου 26 της παρούσας απόφασης.
5. Μέσω της ηλεκτρονικής καταγραφής των ανωτέρω στοιχείων παρέχεται ο απαραίτητος μηχανισμός ελέγχου ώστε να είναι εφικτός σε επίπεδο χώρας ο έλεγχος της τήρησης των απαιτήσεων της περίπτωσης β της παραγράφου 1 του άρθρου 153 και του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 160 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
  6. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου της ανωτέρω παραγράφου η επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 26 της παρούσας απόφασης και εφόσον είναι αναγκαίο, διενεργεί τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να διαπιστώσει αν τηρείται η καταστατική υποχρέωση των μελών των Οργανώσεων Παραγωγών να είναι μέλη μίας μόνο οργάνωσης παραγωγών για ένα συγκεκριμένο προϊόν της εκμετάλλευσης και να διαθέτουν στο εμπόριο το σύνολο της σχετικής παραγωγής τους μέσω αυτής. Η ανωτέρω επιτροπή συντάσσει πρακτικό ελέγχου με τα αποτελέσματα που προέκυψαν και το αποστέλλει στον Πρόεδρο της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Αναγνώρισης που έχει συσταθεί στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3.4 του άρθρου 8 της παρούσας και στην ελεγχόμενη Οργάνωση Παραγωγών. Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπιών το πρακτικό ελέγχου κοινοποιείται στην Διεύθυνση Συστημάτων Καλλιέργειας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στον ΟΠΕΚΕΠΕ

Άρθρο 27 **Κυρώσεις**

Εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 96 και 115 έως και 124 του Καν(ΕΕ) 543/2011 και της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του Καν.(ΕΕ) 499/2014 και πιο συγκεκριμένα σε περίπτωση:

1. μη τήρησης των υποχρεώσεων έγκυρης και εμπρόθεσμης υποβολής των ετήσιων εκθέσεων, οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 96 του Καν(ΕΕ) 543/2011
2. μη τήρησης των κριτηρίων αναγνώρισης οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 1 του Καν.(ΕΕ) 499/2014
3. απάτης όσον αφορά ενίσχυση στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013, οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 115 του Καν(ΕΕ) 543/2011,
4. αίτησης μη επιλέξιμων δαπανών , οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 117 του Καν(ΕΕ) 543/2011,
5. παρατυπιών κατά την απόσυρση, οι κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 118 και 119 του Καν(ΕΕ) 543/2011,
6. παρατυπιών των αποδεκτών αποσυρθέντων προϊόντων, οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 120 του Καν(ΕΕ) 543/2011,
7. μη τήρησης των υποχρεώσεων των ΟΠ ως προς την πρώιμη συγκομιδή, οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 121 του Καν(ΕΕ) 543/2011 ,
8. παρεμπόδισης διενέργειας επιτόπιων ελέγχων, οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 122 του Καν(ΕΕ) 543/2011.
9. ανακτηθείσες ενισχύσεις και ποινές όπως προβλέπονται στο άρθρο 123 του Καν(ΕΕ) 543/2011

Οι αρμόδιες Πρωτοβάθμιες Επιτροπές Αναγνώρισης που έχουν συσταθεί με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 3.3 του άρθρου 8 της παρούσας στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Π.Ε., επιβάλουν τις κυρώσεις που αναφέρονται στα σημεία 1, 2 του παρόντος άρθρου και των παραγράφων 1α και 2 του άρθρου 115 του Καν(ΕΕ) 543/2011.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ επιβάλει τις κυρώσεις που αναφέρονται στα σημεία 4, 5, 6, 7 και 8 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 1β του άρθρου 115 του Καν(ΕΕ) 543/2011.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιβάλει την κύρωση της παραγράφου 1γ του άρθρου 115 του Καν(ΕΕ) 543/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ- ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ –ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ –ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Κοινοποιήσεις του Κράτους – Μέλους

Αρμόδια αρχή για τις κοινοποιήσεις και την επικοινωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελλάδας, όσον αφορά τις ΟΠ και τις Ομάδες Παραγωγών ορίζεται το τμήμα Πυρηνοκάρπων-Μηλοειδών της Δ/σης ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 29

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα:

- α. Παράρτημα 1 – Ενδεικτικός πίνακας επιλέξιμων δράσεων
  - β. Παράρτημα 2 – Αξιολόγηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, Κοινή δέσμη δεικτών επίδοσης
  - γ. Το Παράρτημα 3 – Αξιολόγηση επιχειρησιακών προγραμμάτων, Επίπεδα ιεράρχησης στόχων, Κοινή δέσμη δεικτών επίδοσης αντικαθίσταται από το συνημμένο Παράρτημα 3
  - δ. Το Παράρτημα 4 – Κριτήρια αναγνώρισης αντικαθίσταται από το συνημμένο Παράρτημα 4
- προσαρτώνται στη παρούσα απόφαση και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Άρθρο 30

Μεταβατικές διατάξεις

1. Για τα επιχειρησιακά προγράμματα που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 64 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 πριν από τις 20 Ιανουαρίου 2014 ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 του Καν. (ΕΕ) 499/2014.
2. Το άρθρο 17 της παρούσας απόφασης ισχύει από την 1^η Φεβρουαρίου 2015.

Άρθρο 31

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργούνται οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις αριθ. 323901/17-9-2009 (2095/Β/2009), 278226/7-6-2010 (812/Β/2010), 136493/11-3-2011 (686/Β/2011) και 1814/52564/04-05-2012(1505/Β/2012) και τα άρθρα 14 και 15 της Απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αριθ. 286886/22-04-2009.

Άρθρο 32

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Μ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1-ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΝΤΑΧΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		
ΣΤΟΧΟΣ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΕΙΣ
Προγραμματισμός της παραγωγής	προγραμματισμό της παραγωγής (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Πολλαπλασιαστικό υλικό πολυετών καλλιεργειών (*)
		Ειδικό κόστος για οργανικούς σπόρους (**)
		Επενδύσεις σε μέσα πρωίμησης και οψίμησης της παραγωγής
		Αγορά εξοπλισμού για δίκτυο μετεωρολογικών προειδοποιήσεων
		Αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού που αφορούν την παραγωγή
		Απόκτηση μέσων παραγωγής για από κοινού χρήση από τους παραγωγούς μέλη
		Θερμοκήπια τύπου χαμηλά τολ (ύψους μικρότερου των 1,8 μέτρων)
		Αγορά υλικών αντικατάστασης για επεμβάσεις επί υφιστάμενων θερμοκηπίων.
		Απόκτηση εξοπλισμού συλλογής προϊόντων και μέσων συλλογής για από κοινού χρήση από τους παραγωγούς μέλη
		Εξοπλισμός με συστήματα άρδευσης
Βελτίωση και διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος	Δράσεις με στόχο τη βελτίωση ή τη διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Εξοπλισμός πληροφορικής για τη βελτίωση της παρακολούθησης της παραγωγής
		Βιολογική παραγωγή (κόστος πιστοποίησης)
		Ολοκληρωμένη διαχείριση παραγωγής (κόστος πιστοποίησης)
		Προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης
		Οργάνωση και πιστοποίηση ποιότητας με ISO, HACCP
		Οργάνωση για ιχνηλασιμότητα
		Μηχανοργάνωση των συστημάτων ελέγχου ποιότητας
Βελτίωση της εμπορίας του προϊόντος	Δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Δαπάνες προσωπικού που ασχολούνται με τη βελτίωση ή τη διατήρηση υψηλού επιπέδου ποιότητας
		Επενδύσεις για τη δημιουργία ή/και τη βελτίωση των υποδομών που χρησιμοποιούνται για την εμπορία της παραγωγής(παραλαβή, διαλογή - τυποποίηση, συσκευασία, αποθεματοποίηση, μεταποίηση)(***)
		Επενδύσεις σε εμπορικά γραφεία
		Η επιπλέον δαπάνη που προκύπτει για επενδύσεις σε μέσα μεταφοράς λόγω των πρόσθετων εγκαταστάσεων για ψυκτικό μηχανισμό ή ελεγχόμενη ατμόσφαιρα
		Μηχανοργάνωση των συστημάτων ταξινόμησης, αποθεματοποίησης κλπ
		Δημιουργία website (internet/intranet)
		Μελέτες αγοράς (ανάλυση αγοράς, τεστ καταναλωτών κλπ)
		Πρώθηση των προϊόντων της ΟΠ (διαφημιστικά φυλλάδια, καταχωρήσεις στον τύπο, διαφημιστικά κλπ)
Συμμετοχή σε εκθέσεις		

		Δημιουργία τμήματος εμπορίας για την παρακολούθηση της προσφοράς και ζήτησης των προϊόντων στις αγορές, τη διαμόρφωση των τιμών κλπ Αγορά γής (συνδέεται με συγκεκριμένη επένδυση του επιχ. προγράμματος) Δαπάνες προσωπικού που ασχολείται με τη βελτίωση του επιπέδου εμπορίας
Πρόληψη και διαχείριση κρίσεων	Δράσεις για την πρόληψη και διαχείριση των κρίσεων	Απόσυρση Δωρεάν διανομή αποσυρομένων προϊόντων Πράσινη συγκομιδή Ασφάλιση της παραγωγής Αποπληρωμή δανείων για δαπάνες που αφορούν το μέτρο της πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων
Προστασία του περιβάλλοντος (***)	Περιβαλλοντικά είδη δράσεων (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Ολοκληρωμένη διαχείριση της καλλιέργειας Βιολογική μέθοδος παραγωγής Αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων άρδευσης Νέες εγκαταστάσεις ή αντικατάσταση των υπαρχόντων εγκαταστάσεων με νέες εγκαταστάσεις με υψηλότερη αποτελεσματικότητα στη χρήση ενέργειας και μείωση χρήσης συμβατικών καυσίμων. Περιβαλλοντική διαχείριση των υπολειμμάτων καλλιεργειών Επενδύσεις για τον καθαρισμό υλικών πολλαπλής χρήσης Περιβαλλοντικές δράσεις σε σχέση με τις μεταφορές Κατάρτιση, συμβουλές και τεχνική βοήθεια
Λοιπές	Δράσεις κατάρτισης και συμβουλευτικές υπηρεσίες (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό Δαπάνες εκπαιδευτικών προγραμμάτων Ενημερωτικά έντυπα - οδηγίες
	Λοιπές δράσεις (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Γενικά έξοδα που αφορούν το επιχ. πρόγραμμα (2% των δαπανών) Νομικά και διοικητικά έξοδα για συγχωνεύσεις ΟΠ, δημιουργία διεθνικών ΟΠ, ΕΟΠ κλπ

(*) Σύμφωνα με την Απόφαση καθορισμού προωθούμενων ειδών και ποικιλιών. Περιλαμβάνονται τα σπαράγγια, οι αγκινάρες και οι φράουλες εφόσον η χρήση του πολ/κού υλικού είναι πολυετής

(**) Επιλέξιμο για ενίσχυση σύμφωνα με το σημείο 1, τέταρτη παύλα, του παραρτ. Χ του Καν(ΕΕ) 543/2011 στο πλαίσιο της βιολογικής γεωργίας

(***) Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 6 και 7 της παρούσας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ			
ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ			
Α. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ (ΕΤΗΣΙΟΙ)			
ΟΠ:	ΝΟΜΟΣ:	ΕΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠ/ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠ:	
Μέτρο	Είδος δράσης	Συνολικές δαπάνες (σε €) ανά έτος	Ποσοστό της δαπάνης στο σύνολο των δαπανών του ΕΠ
Δράσεις με στόχο τον προγραμματισμό της παραγωγής	α) Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού		
	β) Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης		
	γ) Άλλες δράσεις		
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση ή τη διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος	α) Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού		
	β) Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης		
	γ) Άλλες δράσεις		
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας	α) Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού		
	β) Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης		
	γ) Άλλες δράσεις		
Δράσεις κατάρτισης (εκτός εκείνων που αφορούν την πρόληψη και διαχείριση των κρίσεων)	α) βιολογική παραγωγή		
	β) ολοκληρωμένη παραγωγή ή ολοκληρωμένη διαχείριση των επιβλαβών οργανισμών		
	γ) άλλα περιβαλλοντικά θέματα		
Δράσεις με στόχο την προώθηση της πρόσβασης σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών	δ) ποιότητα προϊόντος (υπολείμματα φυτοφαρμάκων, ιχνηλασιμότητα)		
	ε) άλλα θέματα		
Πρόληψη και διαχείριση κρίσεων	α) απόσυρση από την αγορά		
	β) πρώιμη συγκομιδή ή μη συγκομιδή		
	γ) προώθηση και επικοινωνία		

	δ)δράσεις κατάρτισης		
	ε)ασφάλιση της παραγωγής		
	στ)στήριξη για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών σύστασης ταμείων αλληλοβοήθειας		
Περιβαλλοντικές δράσεις	A)Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού		
	β)Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης		
	Γ)Άλλες δράσεις		
	1)Παραγωγή		
	i)βιολογική παραγωγή		
	ii)ολοκληρωμένη παραγωγή		
	iii)βελτιωμένη χρήση ή/και διαχείριση των υδάτων συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης νερού και των αποστραγγίσεων		
	iv)δράσεις για τη διατήρηση του εδάφους (πχ τεχνικές άροσης για την πρόληψη μείωση της διάβρωσης του εδάφους, φυτική κάλυψη κλπ)		
	v)δράσεις για τη δημιουργία ή τη διατήρηση ενδιαιτημάτων που ευνοούν τη βιοποικιλότητα (πχ υγρότοποι) ή τη διατήρηση του τοπίου και ιστορικών στοιχείων (πχ. πέτρινοι διαχωριστικοί φράχτες, αναβαθμίδες, άλση)		
	vi)δράσεις για εξοικονόμηση ενέργειας		
	vii)δράσεις για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και τη βελτίωση της διαχείρισης αποβλήτων		
	viii)άλλες δράσεις		
	2)Μεταφορές		
	3)Εμπορία		
Λοιπές δράσεις	A)Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού		
	β)Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης		
	Γ)Άλλες δράσεις		

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ**

B. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ (ετήσιοι)

ΟΠ:	ΝΟΜΟΣ:	ΕΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠ/ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠ:
Μέτρο	Είδος δράσης	Δείκτες αποδόσεων

Δράσεις με στόχο τον προγραμματισμό της παραγωγής	Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις (1) Συνολική αξία επενδύσεων (€) (2)
	Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1)
	Άλλες δράσεις	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση ή τη διατήρηση της ποιότητας του προϊόντος	Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1) Συνολική αξία επενδύσεων (€) (2)
	Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1)
	Άλλες δράσεις	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας	Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1) Συνολική αξία επενδύσεων (€) (2)
	Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1)
	Δραστηριότητες προώθησης και επικοινωνίας	Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν(3)
	Άλλες δράσεις	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις
Δράσεις κατάρτισης ή/και πρόσβασης σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών	Βιολογική παραγωγή	Αριθμός ημερών κατάρτισης των συμμετεχόντων Αριθμός εκμεταλλεύσεων που χρησιμοποίησαν υπηρεσίες παροχής συμβουλών
	Ολοκληρωμένη παραγωγή	
	Άλλα περιβαλλοντικά θέματα	
	Ιχνηλασιμότητα	
	Ποιότητα προϊόντος	
	Άλλα θέματα	
Μέτρα πρόληψης και διαχείρισης των κρίσεων	Απόσυρση από την αγορά	Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν (6)(7)
	Πρώιμη συγκομιδή	Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν (6)(7)
	Ασφάλιση της συγκομιδής	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις
Περιβαλλοντικές δράσεις	Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού(8)	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1) Συνολική αξία επενδύσεων (€) (2)
	Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης(9)	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1)
	Άλλες δράσεις	

	ΠΑΡΑΓΩΓΗ Α)Βιολογική παραγωγή Β)Ολοκληρωμένη παραγωγή Γ)Βελτιωμένη χρήση ή/και διαχείριση των υδάτων Δ)Δράσεις για τη διατήρηση του εδάφους Ε)Δράσεις που ευνοούν τη βιοποικιλότητα στ)Δράσεις για την εξοικονόμηση της ενέργειας Ζ)Δράσεις για τη μείωση των αποβλήτων και τη βελτίωση της διαχείρισής τους Η)Άλλες δράσεις	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις Αριθμός σχετικών εκταρίων
	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	Σχετικός όγκος παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο
	ΕΜΠΟΡΙΑ	
Λοιπές δράσεις	Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1) Συνολική αξία επενδύσεων (€) (2)
	Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένης της μίσθωσης, της χρηματοδοτικής μίσθωσης	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις(1)
	Άλλες δράσεις	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις

(1)Μόνο σε περίπτωση που η απόκτηση πάγιων στοιχείων ενεργητικού πραγματοποιείται σε εκμεταλεύσεις των μελών της ΟΠ
(2)Συμπληρώνεται μόνο για το έτος κατά το οποίο πραγματοποιείται η επένδυση
(3)Κάθε μέρα μιας εκστρατείας προώθησης θεωρείται μια δράση
(4)Κάθε δραστηριότητα κατάρτισης αποτελεί μια δράση ανεξάρτητα από το περιεχόμενό της και τον αριθμό ημερών κατάρτισης των συμμετεχόντων
(5)κάθε δραστηριότητα με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης των μελών της ΟΠ σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών αποτελεί μια δράση ανεξάρτητα από τη πηγή των συμβουλών, το θέμα και τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που χρησιμοποιούν τις παρεχόμενες συμβουλές
(6)Η απόσυρση από την αγορά του ίδιου προϊόντος σε διαφορετικές περιόδους και η απόσυρση από την αγορά διαφορετικών προϊόντων αποτελούν διαφορετικές δράσεις. Κάθε ενέργεια απόσυρσης από την αγορά για ένα δεδομένο προϊόν αποτελεί μια δράση
(7)Η πρώιμη συγκομιδή διαφορετικών προϊόντων αποτελούν διαφορετικές δράσεις
(8)Συμπεριλαμβάνονται οι μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο άλλων περιβαλλοντικών δράσεων
(9)Συμπεριλαμβάνονται άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με την επίτευξη δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο άλλων περιβαλλοντικών δράσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	
Γ. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
(κοινοποιούνται μόνο αφού έχουν εκτιμηθεί τα αποτελέσματα)	
ΟΠ: ΝΟΜΟΣ:	ΕΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠ/ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠ:
Μέτρο	Δείκτες αποτελεσμάτων (μέτρηση)
Δράσεις με στόχο τον προγραμματισμό της παραγωγής	Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (τόνοι) Μεταβολή της μοναδιαίας αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλό)
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση ή διατήρηση της ποιότητας	Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και πληροί τις απαιτήσεις ενός ειδικού καθεστώτος ποιότητας(τόνοι)(1) Μεταβολή της μοναδιαίας αξίας της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλό) Εκτιμώμενος αντίκτυπος στο κόστος παραγωγής(€/κιλά)
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας	Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (τόνοι) Μεταβολή της αξίας της συνολικής παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλά)
Δράσεις κατάρτισης ή/και πρόσβασης σε υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών	Αριθμός ατόμων που ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα κατάρτισης Αριθμός εκμεταλλεύσεων που χρησιμοποίησαν υπηρεσίες παροχής συμβουλών
Πρόληψη και διαχείριση κρίσεων	
α) Απόσυρση από την αγορά	Συνολικός όγκος της παραγωγής που αποσύρθηκε από την αγορά (τόνοι)
β) Πρώιμη συγκομιδή	Συνολική έκταση την οποία αφορά η πρώιμη συγκομιδή(εκτάρια)
γ) Ασφάλιση της παραγωγής	Συνολική αξία των ασφαλιζόμενων κινδύνων(€)
Περιβαλλοντικές δράσεις	
α) Αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού(2)	Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης υδάτων/εκτάριο (κυβ. μ./εκτάριο)
β) Άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένης μίσθωσης και της χρηματοδοτικής μίσθωσης(3)	Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας κατανάλωσης ανόργανων λιπασμάτων/εκτάριο, ανά είδος λιπάσματος (N, P2O3) (τόνοι/εκτάριο)
γ) Άλλες δράσεις	Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης ενέργειας ανά είδος πηγής ενέργειας ή είδος καυσίμου (λίτρα/ κυβ.μ./kwh ανά τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)
1) ΠΑΡΑΓΩΓΗ	Εκτιμώμενη μεταβολή του ετήσιου όγκου των αποβλήτων που παράγονται (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο) Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης συσκευασιών (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)
2) ΕΜΠΟΡΙΑ	Εκτιμώμενη μεταβολή του ετήσιου όγκου των αποβλήτων που παράγονται (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)

	Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης συσκευασιών (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)
3)ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης ενέργειας ανά είδος πηγής ενέργειας ή είδος καυσίμου (λίτρα/ κυβ.μ./kwh ανά τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)
Λοιπές δράσεις	Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (τόνοι)
	Μεταβολή της αξίας της συνολικής παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλά)
	Εκτιμώμενος αντίκτυπος στο κόστος παραγωγής(€/κιλά)

Σημειώσεις:
Η κατάσταση στην αρχή του προγράμματος αποτελεί το σημείο αναφοράς για τις μεταβολές
(1) Οι απαιτήσεις ποιότητας αποτελούν μια δέσμη υποχρεώσεων σχετικά με τις μεθόδους παραγωγής, των οποίων η τήρηση ελέγχεται από ανεξάρτητο οργανισμό και έχουν ως αποτέλεσμα ένα τελικό προϊόν του οποίου η ποιότητα υπερβαίνει τις συνήθεις εμπορικές προδιαγραφές ως προς τη δημόσια υγεία, την φυτοϋγεία ή τα περιβαλλοντικά πρότυπα και ανταποκρίνεται στις ευκαιρίες της αγοράς. Καθεστώτα ποιότητας προτείνονται:α)η πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή, β)η πιστοποιημένη ολοκληρωμένη παραγωγή, γ) οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις και ονομασίες προέλευσης, δ) ιδιωτικά πιστοποιημένα συστήματα ποιότητας
(2)Συμπεριλαμβάνονται οι μη παραγωγικές επενδύσεις που συνδέονται με την επίτευξη δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο άλλων περιβαλλοντικών δράσεων
(3)Συμπεριλαμβάνονται άλλες μορφές απόκτησης πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με την επίτευξη δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο άλλων περιβαλλοντικών δράσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ		
ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ		
Δ. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ		
(κοινοποιούνται μόνο αφού έχει εκτιμηθεί ο αντίκτυπος)		
ΟΠ:	ΝΟΜΟΣ:	ΕΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠ/ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠ:
Μέτρο	Γενικοί στόχοι	Δείκτες αντικτύπου (μέτρηση)
Δράσεις με στόχο τον προγραμματισμό της παραγωγής	Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ	Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€)
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση ή διατήρηση της ποιότητας		
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας	Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός)

Δράσεις κατάρτισης		
Μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων		Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ(εκτάρια)
Λοιπές δράσεις		
Περιβαλλοντικές δράσεις	Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος	
	Έδαφος	
	Ποιότητα υδάτων	Εκτιμώμενη μεταβολή της συνολικής κατανάλωσης ανόργανων λιπασμάτων/εκτάριο, ανά είδος λιπάσματος (N, P2O3) (τόνοι)
	Αειφόρος χρήση των υδάτινων πόρων	Εκτιμώμενη μεταβολή της συνολικής χρήσης υδάτων(κυβ.μ.)
	Βιοποικιλότητα	
	Τοπίο	
	Άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής	Εκτιμώμενη μεταβολή της συνολικής χρήσης ενέργειας ανά είδος πηγής ενέργειας ή είδος καυσίμου (λίτρα/ κυβ.μ./kwh ανά τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)
	Μείωση των παραγόμενων αποβλήτων	Εκτιμώμενη μεταβολή του συνολικού όγκου των αποβλήτων που παράγονται (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο) Εκτιμώμενη μεταβολή της χρήσης συσκευασιών (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)
(1)ενεργά είναι τα μέλη που παραδίδουν προϊόντα στην ΟΠ/ΕΟΠ		
Η κατάσταση στην αρχή του προγράμματος αποτελεί σημείο αναφοράς για τις μεταβολές		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Ε. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ (μ.ο. τριετίας)

ΟΠ:	ΝΟΜΟΣ:	ΕΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠ/ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠ:	
Γενικοί στόχοι	Δείκτης	Ορισμός	Μέτρηση
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας	Αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο	Αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο της ΟΠ/ΕΟΠ (σε €)	
Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ	Αριθμός παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ	Αριθμός παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της ΟΠ/ΕΟΠ	

	Συνολική έκταση παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ	Συνολική έκταση παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ σε (εκτ)	
Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος			
Ειδικοί στόχοι	Δείκτης	Ορισμός	Μέτρηση
Πρώθηση της συγκέντρωσης της προσφοράς	Συνολικός όγκος παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο	Συνολικός όγκος της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (σε τόνους)	
Πρώθηση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που παράγονται από τα μέλη		Όγκος της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και πληροί τις απαιτήσεις ενός ειδικού "καθεστώτος ποιότητας" (2) ανά κύριο είδος "καθεστώτος ποιότητας" (σε τόνους)	
Εξασφάλιση της προσαρμογής της παραγωγής στη ζήτηση ως προς την ποιότητα και την ποσότητα		α) πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή	
		β) ενδείξεις ΠΟΠ & ονομασίας προέλευσης	
	γ) πιστοποιημένη ολοκληρωμένη παραγωγή		
	δ) ιδιωτικά πιστοποιημένα συστήματα ποιότητας		
Βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής			
Πρώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων	Μέση μοναδιαία αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο	Συνολική αξία της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο/Συνολικός όγκος της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλό)	
Σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού	Διακυμάνσεις των τιμών της αγοράς	Όγκος της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο σε τιμή κατώτερη του 80% της μέσης τιμής που λαμβάνει η ΟΠ/ΕΟΠ (σε τόνους) (3)	
Πρώθηση της γνώσης και βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού	Αριθμός παραγωγών που συμμετείχαν σε δραστηριότητες κατάρτισης	Αριθμός παραγωγών που ολοκλήρωσαν δραστηριότητα/πρόγραμμα κατάρτισης κατά την τελευταία τριετία	
	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που χρησιμοποιούν υπηρεσίες παροχής συμβουλών	Αριθμός εκμεταλλεύσεων, μέλη της ΟΠ ή ΕΟΠ που χρησιμοποιούν υπηρεσίες παροχής συμβουλών (αριθμός)	
Επίτευξη τεχνικών και οικονομικών εποδόσεων και πρώθηση της καινοτομίας			
Ειδικοί στόχοι στον περιβαλλοντικό τομέα	Δείκτης	Ορισμός	Μέτρηση
Συμβολή στην προστασία του εδάφους	Έκταση που διατρέχει κίνδυνο διάβρωσης του εδάφους στην οποία εφαρμόζονται αντιδιαβρωτικά μέτρα	Έκταση με οπωροκηπευτικά που διατρέχει κίνδυνο διάβρωσης του εδάφους (4) στην οποία εφαρμόζονται αντιδιαβρωτικά μέτρα (σε εκτάρια)	
Συμβολή στη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων	Έκταση στην οποία εφαρμόζεται η μείωση της χρήσης ή καλύτερη διαχείριση λιπασμάτων	Έκταση με οπωροκηπευτικά που αποτελεί αντικείμενο μείωσης της χρήσης ή καλύτερης διαχείρισης των λιπασμάτων (σε εκτάρια)	

Συμβολή στην αειφόρο χρήση των υδάτινων πόρων	Έκταση στην οποία εφαρμόζονται μέτρα εξοικονόμησης νερού	Έκταση με οπωροκηπευτικά στην οποία εφαρμόζονται μέτρα εξοικονόμησης νερού (σε εκτάρια)	
Συμβολή στην προστασία των ενδიაτημάτων και της βιοποικιλότητας	Βιολογική γεωργία	Έκταση βιολογικής παραγωγής φρούτων ή/και λαχανικών (σε εκτάρια)	
	Ολοκληρωμένη παραγωγή	Έκταση ολοκληρωμένης παραγωγής φρούτων ή/και λαχανικών (σε εκτάρια)	
	Άλλες δράσεις που συμβάλλουν στην προστασία των ενδიაτημάτων και της βιοποικιλότητας	Έκταση (σε εκτάρια)	
Συμβολή στη διατήρηση του τοπίου			
Συμβολή στην άμβλυνση των επιπτώσεων κλιματικής αλλαγής- Παραγωγή	Θέρμανση θερμοκηπίων- ενεργειακή απόδοση	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση θερμοκηπίων ανά είδος πηγής ενέργειας (σε τόνους ή λίτρα ή κυβ. μ.ή kWh ανά τόνο διατεθείσας παραγωγής στο εμπόριο)	
Συμβολή στην άμβλυνση των επιπτώσεων κλιματικής αλλαγής- Μεταφορές Συμβολή στη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα- Μεταφορές	Μεταφορές- ενεργειακή απόδοση	Εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση ενέργειας για εσωτερικές μεταφορές (5) ανά είδος καυσίμου (λίτρα ή κυβ. μ. ανά τόνο διατεθείσας παραγωγής στο εμπόριο)	
Μείωση του όγκου των αποβλήτων που παράγονται			

Σημειώσεις: ΟΠ σημαίνει οργάνωση παραγωγών, ΕΟΠ ένωση ΟΠ, ΧΓΕ χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση
(1) Τα ενεργά μέλη είναι τα μέλη που παραδίδουν προϊόντα στην ΟΠ/ΕΟΠ
(2)Οι απαιτήσεις ποιότητας απαιτούν υποχρεώσεις σχετικά με τις μεθόδους παραγωγής οι οποίες: α)η τήρηση των οποίων υπόκεινται σε έλεγχο από ανεξάρτητο οργανισμό και β) έχουν ως αποτέλεσμα την παραγωγή τελικού προϊόντος που υπερβαίνει τις συνήθεις εμπορικές προδιαγραφές ή ανταποκρίνεται στις τρέχουσες ευκαιρίες της αγοράς
(3)Υπολογίζεται σε ετήσια βάση για τα κύρια προϊόντα
(4)Αφορά κάθε επικλινές αγροτεμάχιο που παρουσιάζει κλίση μεγαλύτερη του 10% ανεξάρτητα αν έχουν ληφθεί αντιδιαβρωτικά μέτρα (πχ κάλυψη του εδάφους, αμειψισπορά κλπ)
(5)Οι εσωτερικές μεταφορές αφορούν τη μεταφορά προϊόντων από τις εκμεταλλεύσεις στην ΟΠ/ΕΟΠ

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΠΕΔΑ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗΣ ΣΤΟΧΩΝ - ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ**

ΜΕΤΡΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Δράσεις με στόχο τον προγραμματισμό της παραγωγής	<p>Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις</p> <p>Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν</p> <p>Συνολική αξία επενδύσεων (€)</p>	Προγραμματισμός της παραγωγής	<p>Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (τόνοι)</p> <p>Μεταβολή της αξίας της συνολικής παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλά)</p>	<p>Πρώθηση της διάθεσης στην αγορά της παραγωγής των μελών</p> <p>Προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση από άποψη ποιότητας και ποσότητας</p> <p>Πρώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων</p>	<p>Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€)</p> <p>Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός)</p> <p>Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ(εκτάρια)</p>	<p>Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας</p> <p>Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ</p>
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση ή διατήρηση της ποιότητας	<p>Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις</p> <p>Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν</p> <p>Συνολική αξία επενδύσεων (€)</p>	Βελτίωση της ποιότητας του προϊόντος	<p>Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο και πληροί τις απαιτήσεις ενός ειδικού καθεστώτος ποιότητας(τόνοι))</p> <p>Μεταβολή της αξίας της συνολικής παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλά)</p> <p>Εκτιμώμενος αντίκτυπος στο κόστος παραγωγής(€/κιλά)</p>	<p>Πρώθηση της διάθεσης στην αγορά της παραγωγής των μελών</p> <p>Προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση από άποψη ποιότητας και ποσότητας</p> <p>Πρώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων</p> <p>Βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής</p>	<p>Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€)</p> <p>Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός)</p> <p>Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ(εκτάρια)</p>	<p>Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ</p> <p>Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας</p>

ΜΕΤΡΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Δράσεις με στόχο τη βελτίωση της εμπορίας	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν Συνολική αξία επενδύσεων (€)	Βελτίωση της εμπορίας	Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (τόνοι) Μεταβολή της αξίας της συνολικής παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλά)	Προώθηση της διάθεσης στην αγορά της παραγωγής των μελών Προσαρμογή της παραγωγής στη ζήτηση από άποψη ποιότητας και ποσότητας Προώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων	Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€) Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός) Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ(εκτάρια)	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ
Δράσεις κατάρτισης και δράσεις με στόχο την προώθηση πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες	Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν Αριθμός ημερών κατάρτισης των συμμετεχόντων	Διασφάλιση πρόσβασης σε εκπαίδευση και στη γνώση	Αριθμός ατόμων που ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα κατάρτισης Αριθμός εκμεταλλεύσεων που χρησιμοποίησαν υπηρεσίες παροχής συμβουλών	Προώθηση της γνώσης και των δυνατοτήτων των απασχολούμενων στον τομέα	Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€) Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός) Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ(εκτάρια)	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ
ΜΕΤΡΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
		Πρόληψη ή διαχείριση των κρίσεων	Συνολικός όγκος της παραγωγής που αποσύρθηκε από την αγορά (τόνοι)	Σταθεροποίηση των τιμών παραγωγού	Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€)	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

Μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων	Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν		Συνολική έκταση την οποία αφορά η πρώτημη συγκομιδή(εκτάρια)		Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη (1) της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός)	Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ
		Διαχείριση των κρίσεων	Συνολική αξία των ασφαλιζόμενων κινδύνων(€) Συνολική αξία του συσταθέντος ταμείου αλληλοβοήθειας(€)		Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ(εκτάρια)	
ΜΕΤΡΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Περιβαλλοντικές δράσεις	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν Συνολική αξία επενδύσεων (€)	Προαγωγή περιβαλλοντικών υπηρεσιών	Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης υδάτων/εκτάριο (κυβ. μ./εκτάριο) Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας κατανάλωσης ανόργανων λιπασμάτων/εκτάριο, ανά είδος λιπάσματος (N, P2O3) (τόνοι) Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης ενέργειας ανά είδος πηγής ενέργειας ή είδος καυσίμου (λίτρα/ κυβ.μ./kwh ανά τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)	Συμβολή στη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος	Εκτιμώμενη μεταβολή της συνολικής κατανάλωσης ανόργανων λιπασμάτων/εκτάριο, ανά είδος λιπάσματος (N, P2O3) (τόνοι) Εκτιμώμενη μεταβολή της συνολικής χρήσης υδάτων(κυβ.μ.) Εκτιμώμενη μεταβολή της συνολικής χρήσης ενέργειας ανά είδος πηγής ενέργειας ή είδος καυσίμου (λίτρα/ κυβ.μ./kwh ανά τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)	Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος

	Αριθμός σχετικών εκταρίων		<p>Εκτιμώμενη μεταβολή του ετήσιου όγκου των αποβλήτων που παράγονται (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)</p> <p>Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης συσκευασιών (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)</p> <p>Εκτιμώμενη μεταβολή της ετήσιας χρήσης ενέργειας ανά είδος πηγής ενέργειας ή είδος καυσίμου (λίτρα/ κυβ.μ./kwh ανά τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)</p>		<p>Εκτιμώμενη μεταβολή του συνολικού όγκου των αποβλήτων που παράγονται (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)</p> <p>Εκτιμώμενη μεταβολή της χρήσης συσκευασιών (τόνοι/τόνο παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο)</p>	
ΜΕΤΡΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ ΕΠΙΧ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
Λοιπές δράσεις	<p>Αριθμός εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν στις δράσεις</p> <p>Αριθμός δράσεων που αναλήφθηκαν</p> <p>Συνολική αξία επενδύσεων (€)</p>	<p>Βελτίωση της αποδοτικότητας των εκμεταλλεύσεων με καλύτερη χρήση των συντελεστών παραγωγής</p> <p>Ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας, της προετοιμασίας του προϊόντος και των δυνατοτήτων πώλησης</p>	<p>Μεταβολή του όγκου της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (τόνοι)</p> <p>Μεταβολή της αξίας της συνολικής παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€/κιλά)</p> <p>Εκτιμώμενος αντίκτυπος στο κόστος παραγωγής(€/κιλά)</p>	<p>Πρωώθηση της διάθεσης στην αγορά της παραγωγής των μελών</p> <p>Πρωώθηση της συγκέντρωσης της προσφοράς</p> <p>Πρωώθηση της εμπορικής αξιοποίησης των προϊόντων</p> <p>Βελτιστοποίηση του κόστους παραγωγής</p>	<p>Εκτιμώμενη μεταβολή της αξίας παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο (€)</p> <p>Μεταβολή του συνολικού αριθμού παραγωγών οπωροκηπευτικών που είναι ενεργά μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (αριθμός)</p> <p>Μεταβολή της συνολικής έκτασης παραγωγής οπωροκηπευτικών που καλλιεργείται από μέλη της σχετικής ΟΠ/ΕΟΠ (εκτάρια)</p>	<p>Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας</p> <p>Βελτίωση της ελκυστικότητας της συμμετοχής σε ΟΠ</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ Ο.Π. ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ			
ΚΑΤΗΓ.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ/ Ο.Π.	ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΞΙΑ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ(ΑΕΠ) / Ο.Π.(εκ. €)
1	ΑΡΤΑΣ, ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	200	1,8
2	ΑΧΑΪΑΣ, ΗΛΕΙΑΣ, ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ, ΠΡΕΒΕΖΑΣ, ΠΙΕΡΙΑΣ, ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ, ΠΕΛΛΑΣ, ΗΜΑΘΙΑΣ	100	0,7
3	ΧΑΝΙΩΝ, ΡΕΘΥΜΝΗΣ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΛΑΣΗΘΙΟΥ, ΒΟΙΩΤΙΑΣ, ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ, ΑΡΚΑΔΙΑΣ, ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ, ΛΑΡΙΣΑΣ, ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΣΕΡΡΩΝ, ΚΑΒΑΛΑΣ, ΛΑΚΩΝΙΑΣ	40	0,31
4	ΑΤΤΙΚΗΣ, ΕΥΒΟΙΑΣ, ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ, ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ, ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΚΙΛΚΙΣ, ΚΟΖΑΝΗΣ, ΦΛΩΡΙΝΑΣ, ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, ΕΒΡΟΥ, ΡΟΔΟΠΗΣ, ΞΑΝΘΗΣ	20	0,25
5	ΠΕΙΡΑΙΑΣ & ΝΗΣΩΝ, ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ, ΖΑΚΥΝΘΟΥ, ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ, ΛΕΥΚΑΔΑΣ, ΣΑΜΟΥ, ΧΙΟΥ, ΛΕΣΒΟΥ, ΚΥΚΛΑΔΩΝ, ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ, ΣΠΟΡΑΔΕΣ, ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΓΡΕΒΕΝΩΝ, ΔΡΑΜΑΣ, ΦΩΚΙΔΑΣ	20	0,1
ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ			
6	6.1 Σε όλη τη χώρα: Ο.Π. οπωροκηπευτικών που επιθυμούν να αναγνωριστούν αποκλειστικά για μικρούς ερυθρούς καρπούς (φράουλα, βατόμουρα, σμέουρα κ.λ.π.) ή λαχανικά προϊόντα ή δαμάσκηνα Σκοπέλου	20	0,1
	6.2 Σε όλη τη χώρα: Ο.Π. οπωροκηπευτικών που επιθυμούν να αναγνωριστούν αποκλειστικά για καρπούς με κέλυφος ή μανιτάρια ή οπωροκηπευτικά βιολογικής παραγωγής ή αρωματικά φυτά	10	0,1
	6.3 Σε όλη τη χώρα: Ο.Π. οπωροκηπευτικών που επιθυμούν να αναγνωριστούν αποκλειστικά για ακτινίδια	20	0,25
	6.4 Σε όλη τη χώρα: Ο.Π. οπωροκηπευτικών που επιθυμούν να αναγνωριστούν αποκλειστικά για νωπά επιτραπέζια σταφύλια	20	0,3
7	Στην Περιφέρεια Κρήτης, στις Π.Ε. Κυκλάδων, Δωδεκανήσων, Λακωνίας, Μεσσηνίας και στις περιοχές Πόρου-Τροιζηνίας: Ο. Π. οπωροκηπευτικών που επιθυμούν να αναγνωριστούν αποκλειστικά για Αβοκάντο, Μπανάνα, Φραγκοσυκιά, Μάνγκο, Τσεριμόγια, Λωτός, Λίτσι, Γκουάβα.	10	0,03
8	Νησιά με πληθυσμό κάτω από 3100 κατοίκους	10	0,03